

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICAREA COMISIEI

**Notă de orientare referitoare la Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei
de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice****Partea a doua – Drepturile cetățenilor**

(2020/C 173/01)

Prezenta notă de orientare are un rol pur informativ și nu completează Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice.

Deși prezenta notă de orientare a fost elaborată de personalul Comisiei Europene, opiniile incluse în nota de orientare nu ar trebui să fie interpretate ca exprimând o poziție oficială a Comisiei Europene.

Obiectivul general al părții a doua a Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (acordul) este acela de a proteja drepturile cetățenilor derivate din dreptul Uniunii Europene și exercitate de cetățenii Uniunii care își au reședința sau lucrează în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (UK) și de resortisanții Regatului Unit care își au reședința sau lucrează în UE și de membrii de familie ai acestora până la încheierea perioadei de tranziție prevăzute în acord, precum și de a acorda garanții eficiente, executorii și nediscriminatorii în acest scop.

1. TITLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

Articolele 9, 10 și 11 din acord stabilesc împreună domeniul de aplicare personal și teritorial în sensul aplicării titlului II din partea a doua a acordului referitor la drepturile și obligațiile legate de ședere, la documente de ședere, la drepturile lucrătorilor și ale lucrătorilor independenți, precum și la calificările profesionale (titlul III privind coordonarea sistemelor de securitate socială are propriul său domeniu de aplicare personal).

Beneficiarii titlului II al acordului sunt cetățeni ai Uniunii și resortisanți ai Regatului Unit care și-au exercitat dreptul de ședere sau la muncă în conformitate cu dreptul Uniunii înainte de încheierea perioadei de tranziție și care au continuat să facă acest lucru și după încheierea perioadei respective, precum și membrii de familie ai acestora.

Definițiile pentru termenii „cetățean al Uniunii” și „resortisant al Regatului Unit” sunt prevăzute la articolul 2 literele (c) și (d) din acord.

Trimiterile din prezenta notă de orientare la drepturile de liberă circulație în cadrul Uniunii sau la normele Uniunii includ drepturile prevăzute: la articolele 21, 45 și 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE); în Directiva 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora (Directiva 2004/38/CE) și în Regulamentul (UE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii [Regulamentul (UE) nr. 492/2011].

1.1. **Articolul 9 – Definiții**

1.1.1. *Articolul 9 litera (a): Membri de familie*

1.1.1.1. Articolul 9 litera (a) punctul (i): Membri de familie „în sens restrâns”

Membrii de familie „în sens restrâns” sunt definiți prin trimitere la articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE. Această dispoziție se aplică, de asemenea, cu privire la membrii de familie ai lucrătorilor salariați și independenți, inclusiv ai lucrătorilor frontalieri (cauzele conexe C-401/15-C-403/15, Depesme și Kerrou).

Astfel cum prevede dreptul Uniunii, în principiu, membrii de familie ai cetățenilor Uniunii nu beneficiază de un drept autonom la liberă circulație și ședere (cu excepția cazului în care sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii sau au dobândit un drept de ședere autonom ca urmare a relației lor cu un cetățean al Uniunii, sursa drepturilor lor la liberă circulație). În mod similar, membrii de familie nu beneficiază de drepturi în temeiul acordului fără ca aceste drepturi să fie derivate de la titularul dreptului – o persoană care intră sub incidența articolului 10 alineatul (1) literele (a)-(d) din acord.

Singura excepție o constituie membrii de familie care intră sub incidența articolului 10 alineatul (1) litera (f) și care își au reședința în statul-gazdă „în mod independent” la încheierea perioadei de tranziție deoarece dreptul lor de ședere în temeiul dreptului Uniunii la acel moment nu mai era condiționat de continuarea calității de membru de familie al unui cetățean al Uniunii care își exercită în prezent drepturile recunoscute prin tratat în statul-gazdă.

1.1.1.2. Articolul 9 litera (a) punctul (ii): Resortisanți ai unei țări terțe care au în îngrijire un cetățean al Uniunii aflat în întreținere

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a recunoscut că, în anumite situații, și alte persoane ar trebui să aibă drept de ședere, în special în cazul în care prezența acestor persoane este efectiv necesară pentru ca cetățenii Uniunii să poată beneficia de dreptul de ședere în temeiul dreptului Uniunii.

Cel mai relevant exemplu este acela al unui cetățean minor mobil al UE cu un părinte care nu este cetățean al Uniunii. Dreptul de ședere al cetățeanului Uniunii este evident în temeiul dreptului Uniunii, însă părintele în întreținerea căruia se află cetățeanul Uniunii nu intră în domeniul de aplicare al articolului 2 punctul 2 litera (d) din Directiva 2004/38/CE, care se aplică părinților care se află în întreținerea cetățeanului Uniunii (aici situația este inversă). În cauza C-200/02, Chen, CJUE a hotărât că un astfel de părinte are drept de ședere în statul-gazdă pentru a susține dreptul de ședere al copilului minor care este cetățean al Uniunii.

Articolul 9 litera (a) punctul (ii) are o sferă mai largă decât cea pe care o evocă trimiterea la părinții care asigură îngrijirea efectivă utilizată de CJUE în cauza Chen (în care a fost în discuție doar dreptul de ședere al mamei copilului) și este formulat într-o manieră mai transparentă, care permite includerea și a altor persoane în afară de părinții care asigură îngrijirea efectivă [de exemplu, și frații/surorile copilului minor care au același (aceași) (părinți) care asigură îngrijirea efectivă ca cetățeanul minor al Uniunii].

1.1.2. *Articolul 9 litera (b): Lucrători frontalieri*

Lucrătorii frontalieri sunt persoanele care se încadrează în definiția dată de CJUE pentru termenul „lucrători” și care, în același timp, nu își au reședința în statul în care sunt „lucrători” în condițiile prevăzute la articolul 13 din acord.

Sunt vizați atât lucrătorii frontalieri salariați (articolul 45 din TFUE), cât și cei independenți (articolul 49 din TFUE) (a se vedea cauza C-363/89, Roux, și orientările pentru articolele 24 și 25).

1.1.2.1. Definiția unui lucrător salariat sau a unui lucrător independent

Nici legislația primară, nici legislația secundară a Uniunii nu oferă o definiție a termenului „lucrător” sau „lucrător independent”.

Conform jurisprudenței CJUE, noțiunea de „lucrător” are un sens specific din perspectiva liberei circulații în Uniune, (de exemplu, cauza C-66/85, Lawrie-Blum) și trebuie să i se acorde o interpretare amplă (cauza C-139/85, Kempf).

Nu este posibilă aplicarea unor definiții naționale divergente (de exemplu, definiția dată lucrătorului în legislația națională a muncii) care ar fi mai restrictive.

CJUE a definit „lucrătorul” salariat ca fiind „o persoană care exercită o activitate reală și efectivă sub îndrumarea altei persoane, activitate pentru care este remunerată, cu excepția activităților desfășurate la o scară atât de redusă încât ar putea fi considerate ca fiind doar marginale și auxiliare” (cauzele C-138/02, Collins, C-456/02, Trojani, sau C-46/12, LN).

Caracteristicile esențiale ale unui raport de muncă sunt următoarele:

- într-o anumită perioadă, o persoană îndeplinește prestații (a se vedea, de exemplu, cauzele C-139/85, Kempf, C-344/87, Bettray, C-171/88, Rinner-Kühn, C-1/97, Birden, C-102/88, Ruzius-Wilbrink);
- pentru o altă persoană și sub îndrumarea acesteia (cauzele C-152/73, Sotgiu, C-196/87, Steymann, C-344/87, Bettray, C-151/04, Nadin);
- în schimbul cărora primește o remunerație (a se vedea, de exemplu, cauzele C-196/87, Steymann, C-344/87, Bettray, C-27/91, Hostellerie Le Manoir, C-270/13, Haralambidis).

Condiția unei legături de subordonare diferențiază „lucrătorii” de „lucrătorii independenți”. Munca într-un raport de subordonare este caracterizată prin stabilirea de către angajator a activității, a remunerației și a condițiilor de muncă (cauza C-268/99, Jany).

1.1.3. Articolul 9 litera (c): Statul-gazdă

Această dispoziție face o distincție între cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit. Statul-gazdă este definit în mod diferit pentru cele două grupuri.

Pentru resortisanții Regatului Unit, statul-gazdă este statul membru al UE, astfel cum este definit la articolul 2 litera (b) din acord, în care aceștia își exercită dreptul de ședere în conformitate cu normele Uniunii privind libera circulație. Regatul Unit nu poate, în temeiul acordului, să devină stat-gazdă pentru resortisanții Regatului Unit – acest lucru înseamnă că resortisanții Regatului Unit care și-au avut reședința în Regatul Unit înainte de încheierea perioadei de tranziție în conformitate cu drepturile prevăzute de dreptul Uniunii (ca beneficiari ai jurisprudenței bazate pe hotărârile pronunțate de CJUE în cauza C-34/09, Ruiz Zambrano, sau C-370/90, Singh) nu devin beneficiari cu titlu personal ai acordului.

Pentru cetățenii Uniunii, statul-gazdă este Regatul Unit, astfel cum este definit la articolul 3 alineatul (1) din acord. Cetățenii Uniunii nu devin beneficiari cu titlu personal ai acordului în niciun stat membru al UE, indiferent dacă acesta este sau nu statul membru a cărui naționalitate o dețin.

1.1.3.1. „[Ș]i-au exercitat dreptul de ședere în Regatul Unit în conformitate cu dreptul Uniunii”

Exercitarea dreptului de ședere înseamnă că un cetățean al Uniunii sau un resortisant al Regatului Unit își are reședința în mod legal în statul-gazdă în conformitate cu dreptul Uniunii privind libera circulație înainte de încheierea perioadei de tranziție.

Sunt acoperite toate situațiile posibile în care dreptul de ședere rezultă din normele Uniunii privind libera circulație.

Printre acestea se numără dreptul de ședere, indiferent dacă este un drept de ședere permanentă, indiferent de durata sa (de exemplu, este suficientă sosirea în statul-gazdă cu o săptămână înainte de încheierea perioadei de tranziție și șederea în statul-gazdă respectiv ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în temeiul articolului 45 din TFUE) și indiferent de calitatea în care sunt exercitate aceste drepturi (ca lucrător, lucrător independent, student, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă etc.).

Este suficient ca dreptul de ședere să fi fost exercitat în conformitate cu condițiile pe care dreptul Uniunii le stabilește pentru dreptul de ședere (cauza C-162/09, Lassal, sau cauzele conexe C-424 și 425/10, Ziolkowski și Szeja).

Deținerea unui document de ședere nu este o condiție prealabilă pentru șederea legală în conformitate cu dreptul Uniunii, deoarece, în temeiul dreptului Uniunii, dreptul de ședere este conferit în mod direct prin tratat cetățenilor Uniunii și nu depinde de îndeplinirea anumitor proceduri administrative (considerentul 11 din Directiva 2004/38/CE). Pe de altă parte, deținerea unui document de ședere eliberat în temeiul dreptului Uniunii nu face, în sine, ca șederea să fie conformă cu dreptul Uniunii (cauza C-325/09, Dias).

1.1.3.2. „[Î]nainte de încheierea perioadei de tranziție și continuă să își aibă reședința în Regatul Unit și după încheierea perioadei de tranziție”

Aceste noțiuni, care ar trebui să fie citite împreună, includ o marcă temporală care impune ca șederea în conformitate cu dreptul Uniunii să fie considerată valabilă în sensul părții a doua din acord numai atunci când această ședere este „continuă” la încheierea perioadei de tranziție (31 decembrie 2020).

Normele privind continuitatea șederii sunt abordate în continuare în articolul 11 din acord.

Perioadele de ședere anterioare care au expirat înainte de încheierea perioadei de tranziție (de exemplu, ședere în perioada 1980-2001) sau perioadele de ședere care încep numai după încheierea perioadei de tranziție nu fac obiectul acestei dispoziții.

1.1.4. *Articolul 9 litera (d): Statul de desfășurare a activității profesionale*

Statul de desfășurare a activității profesionale este relevant doar în scopul identificării domeniului de aplicare teritorial al drepturilor lucrătorilor frontaliери.

Persoanele care își au reședința în statul în care își desfășoară activitatea profesională nu sunt considerate lucrători frontaliери.

1.1.5. *Articolul 9 litera (e): Încredințare*

Expresia „încredințare” este definită prin trimitere la articolul 2 alineatul (9) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (Regulamentul Bruxelles IIa).

Această dispoziție acoperă încredințarea dobândită prin hotărâre judecătorească, în temeiul legii sau printr-un acord în vigoare.

1.2. **Articolul 10 – Domeniul de aplicare personal**

1.2.1. *Cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit: alineatul (1) literele (a)-(d)*

Definițiile pentru termenii „cetățeni ai Uniunii” și „resortisanți ai Regatului Unit” sunt prevăzute la articolul 2 literele (c) și (d) din acord

CJUE a oferit orientări speciale în jurisprudență cu privire la drepturile persoanelor cu dublă cetățenie. Această jurisprudență este importantă pentru a stabili cazurile în care o persoană cu dublă cetățenie intră sub incidența acordului și cazurile în care dubla cetățenie conduce la o situație pur internă.

Persoanele cu dublă cetățenie UE/UE (de exemplu, o persoană care deține atât cetățenie cehă, cât și slovacă) sau persoanele cu dublă cetățenie UE/țară terță (de exemplu, o persoană care deține atât cetățenie cehă, cât și japoneză) care își au reședința în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție intră în mod clar în domeniul de aplicare personal al acordului ca cetățeni ai Uniunii.

Persoanele cu dublă cetățenie UE/Regatul Unit, fie că au dobândit-o prin naștere sau prin naturalizare, intră sub incidența acordului dacă, până la încheierea perioadei de tranziție, și-au exercitat drepturile de ședere și de liberă circulație în statul-gazdă a cărui naționalitate o dețin (cauza C-165/16, Lounes). Persoanele cu dublă cetățenie UE/Regatul Unit, fie că au dobândit-o prin naștere sau prin naturalizare, intră de asemenea sub incidența acordului dacă, până la încheierea perioadei de tranziție, și-au exercitat drepturile de ședere și de liberă circulație într-un alt stat membru decât cel a cărui naționalitate o deține persoana în cauză (fără a aduce atingere drepturilor pe care le au acestea în calitate de cetățeni mobili ai UE în temeiul dreptului Uniunii privind libera circulație a cetățenilor Uniunii).

Persoanele cu dublă cetățenie UE/Regatul Unit care au dobândit cetățenia statului-gazdă chiar și după încheierea perioadei de tranziție intră sub incidența acordului prin analogie cu cauza C-165/16, Lounes.

Persoanele cu dublă cetățenie UE/Regatul Unit **care nu și-au exercitat niciodată drepturile de liberă circulație** în temeiul articolului 21, 45 sau 49 din TFUE (precum în cauza C-434/09, McCarthy) nu intră sub incidența acordului.

1.2.2. *În afara domeniului de aplicare*

1.2.2.1. *Lucrători detașați*

Persoanele care se bazează exclusiv pe drepturile care decurg din articolul 56 din TFUE nu intră sub incidența acordului [a se vedea, de asemenea, orientările privind articolul 30 alineatul (1) litera (e) din titlul III al acordului].

Acordul nu conferă lucrătorilor detașați niciun drept de a rămâne în statul-gazdă după încheierea perioadei de tranziție.

1.2.2.2. *Drepturi care decurg din cetățenia Uniunii: Cauza C-34/09, Ruiz Zambrano*

Cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit ale căror drepturi în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție se bazează pe faptul că erau cetățeni ai Uniunii în conformitate cu definiția de la articolul 20 din TFUE nu intră în domeniul de aplicare al acordului.

Prin urmare, nici membrii lor de familie nu intră în domeniul de aplicare al acordului și aceștia vor fi supuși normelor în vigoare din statul-gazdă.

1.2.2.3. Dreptul la reîntregirea familiei al cetățenilor Uniunii și al resortisanților Regatului Unit care se întorc: cauza C-370/90, Singh

Cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit care intră sub incidența acestei jurisprudențe nu fac obiectul acordului. Prin urmare, nici membrii lor de familie nu fac obiectul acordului. Statutul de rezident al membrilor de familie ai resortisanților Regatului Unit care se întorc în Regatul Unit sau ai cetățenilor Uniunii care se întorc în statul membru ai cărui resortisanți sunt va fi reglementat de legislația din Regatul Unit sau, respectiv, de dreptul Uniunii.

1.2.3. *Articolul 10 alineatele (1)-(4): Membri de familie*

Alineatele (1)-(4) de la articolul 10 stabilesc persoanele care intră în domeniul de aplicare al acordului în baza legăturilor lor de familie cu titularul de drepturi [o persoană care intră sub incidența oricărei dispoziții a articolului 10 alineatul (1) literele (a)-(d) din acord].

În temeiul Directivei 2004/38/CE, acordul face o distincție între două categorii de „membri de familie” – membrii de familie „în sens restrâns” [definiți la articolul 9 litera (a) din acord, corespunzând articolului 2 punctul 2 din Directiva 2004/38/CE] și membrii de familie „în sens larg” [care intră sub incidența articolului 10 alineatele (2)-(5) din acord, corespunzând articolului 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE].

1.2.3.1. *Articolul 10 alineatul (1) litera (e) punctul (i): Membri de familie „în sens restrâns” care își au reședința în statul-gazdă*

Această dispoziție vizează membrii de familie „în sens restrâns” [definiți la articolul 9 litera (a) din acord] care și-au avut reședința în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție în calitate de membri de familie ai unui cetățean al Uniunii care își exercită drepturile de liberă circulație în cadrul Uniunii în statul-gazdă.

1.2.3.2. *Articolul 10 alineatul (1) litera (e) punctul (ii): Membri de familie „în sens restrâns” care își au reședința în afara statului-gazdă*

Membrii de familie care intră sub incidența articolului 10 alineatul (1) litera (e) punctul (ii) nu s-au mutat în statul-gazdă înainte de încheierea perioadei de tranziție. Aceștia se pot alătura titularului de drepturi în statul-gazdă în orice moment după încheierea perioadei de tranziție.

Membrii de familie în cauză sunt direct înrudiți [și anume, intră sub incidența articolului 2 punctul 2 din Directiva 2004/38/CE în calitate de soț/soție, partener înregistrat sau ascendenți direcți] cu titularul de drepturi la încheierea perioadei de tranziție. Descendenții direcți născuți înainte de încheierea perioadei de tranziție intră, de asemenea, sub incidența articolului 10 alineatul (1) litera (e) punctul (ii) din acord, în timp ce descendenții direcți născuți după încheierea perioadei de tranziție intră sub incidența articolului 10 alineatul (1) litera (e) punctul (iii) din acord.

În plus, membrii de familie în cauză îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE în momentul în care solicită dreptul de ședere în statul-gazdă în temeiul acordului.

Acest lucru înseamnă, de exemplu, că o persoană care solicită intrarea în calitate de soț/soție al/a unui titular de drepturi în 2025 va fi eligibilă în temeiul acordului dacă a fost căsătorită cu titularul de drepturi la încheierea perioadei de tranziție și încă este căsătorită în 2025.

Copilul unui titular de drepturi, care nu împlinise vârsta de 21 de ani la încheierea perioadei de tranziție, va fi eligibil pentru a se alătura titularului de drepturi în temeiul acordului dacă este în continuare copilul unui titular de drepturi atunci când solicită să se alătore titularului de drepturi în statul-gazdă și încă nu a împlinit vârsta de 21 de ani sau se află în întreținerea titularului de drepturi.

Un părinte al unui titular de drepturi va fi eligibil să se alătore titularului de drepturi în temeiul acordului dacă se află în întreținerea titularului de drepturi atunci când solicită să se alătore titularului de drepturi în statul-gazdă.

1.2.3.3. *Articolul 10 alineatul (1) litera (e) punctul (iii): Copii viitori*

Persoanele care sunt fiii naturali (ficele naturale), născuți (născute) după încheierea perioadei de tranziție ai (ale) titularului de drepturi sau sunt adoptate de acesta după încheierea perioadei de tranziție sunt protejate de dispozițiile articolului 10 alineatul (1) litera (e) punctul (iii) din acord.

Pentru a fi eligibili pentru a se alătura titularului de drepturi în statul-gazdă, acești copii viitori vor trebui să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 2 punctul 2 litera (c) din Directiva 2004/38/CE atunci când solicită să se alătore titularului de drepturi în statul-gazdă, și anume să nu fi împlinit vârsta de 21 de ani sau să se afle în întreținerea acestuia.

Articolul 10 alineatul (1) litera (e) punctul (iii) din acord se aplică în oricare dintre următoarele situații:

- (a) ambii părinți sunt titulari de drepturi: nu există cerințe formale pentru ca părinții să aibă drepturi exclusive sau comune privind încredințarea copilului;
- (b) un părinte este titular de drepturi, iar celălalt este resortisant al statului-gazdă (de exemplu, un cuplu format dintr-un cetățean polonez și unul britanic, care își are reședința în Polonia): nu există cerințe formale pentru ca părinții să aibă drepturi exclusive sau comune privind încredințarea copilului (această dispoziție nu impune ca părintele care nu este titular de drepturi să își aibă reședința în statul-gazdă);
- (c) un părinte este titular de drepturi (această dispoziție acoperă toate situațiile în care copilul are un singur părinte care este titular de drepturi, cu excepția cazului în care părintele a pierdut încredințarea copilului. Această dispoziție vizează familiile cu doi părinți, de exemplu un copil născut în urma căsătoriei unui titular de drepturi după încheierea perioadei de tranziție cu un cetățean al Uniunii care nu este beneficiar al acordului, precum și familiile monoparentale sau cazurile în care părintele care nu este titular de drepturi nu își are reședința în statul-gazdă sau nu are drept de ședere în acesta): cerința ca părintele care este titular de drepturi să aibă drepturi exclusive sau comune privind încredințarea copilului.

Copiii născuți înainte de încheierea perioadei de tranziție, dar recunoscuți drept copii (de exemplu, atunci când titularul de drepturi recunoaște paternitatea copilului) numai după încheierea perioadei de tranziție trebuie să fie tratați în temeiul articolului 10 alineatul (1) litera (e) punctul (i) sau (ii), în funcție de locul de reședință al copiilor la încheierea perioadei de tranziție.

1.2.3.4. Articolul 10 alineatul (1) litera (f): Membri de familie care au dobândit un drept autonom de ședere în statul-gazdă

Această dispoziție vizează membrii de familie „în sens restrâns” [definiți la articolul 9 litera (a) din acord] care:

- (a) la un moment dat înainte de încheierea perioadei de tranziție și-au avut reședința în statul-gazdă în calitate lor de membri de familie ai unui cetățean al Uniunii care își exercită drepturile de liberă circulație în cadrul Uniunii în statul-gazdă;
- (b) ulterior, dar tot înainte de încheierea perioadei de tranziție, au dobândit un drept de ședere în conformitate cu dreptul Uniunii privind libera circulație care nu mai depinde de calitate de membru de familie al unui cetățean al Uniunii care își exercită drepturile de liberă circulație în cadrul Uniunii în statul-gazdă [de exemplu, conform articolului 13 alineatul (2) sau articolului 16 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE];
- (c) își păstrează acel drept autonom la încheierea perioadei de tranziție.

Situația specifică a persoanelor care intră sub incidența articolului 10 alineatul (1) litera (f) este motivul pentru care partea a doua a acordului nu reia cerința prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE potrivit căreia membrii de familie în cauză ar trebui să însoțească titularul de drepturi sau să se alătorească acestuia în statul-gazdă.

1.2.3.5. Articolul 10 alineatul (2): Membri de familie „în sens larg” care își au deja reședința în statul-gazdă

Articolul 10 alineatul (2) din acord vizează membrii de familie „în sens larg” [corespunzând articolului 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE] care și-au avut reședința în statul-gazdă până la încheierea perioadei de tranziție în temeiul relației lor cu un cetățean al Uniunii care își exercită drepturile de liberă circulație în statul-gazdă. Durata acestei șederi este irelevantă.

Dreptul de ședere și de liberă circulație în statul-gazdă al acestor persoane presupune că acestora le-a fost eliberat un document de ședere de către statul-gazdă în conformitate cu legislația națională a statului respectiv.

Dreptul de ședere și de liberă circulație în statul-gazdă al acestor persoane, recunoscut de statul-gazdă în conformitate cu legislația națională a acestuia, este dovedit prin eliberarea unui document de ședere.

1.2.3.6. Articolul 10 alineatul (3): Membri de familie „în sens larg” ale căror cereri sunt în curs de soluționare

Membrii de familie „în sens larg” [corespunzând articolului 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE] care au depus o cerere în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE de a se alătura titularului de drepturi în statul-gazdă înainte de încheierea perioadei de tranziție, dar ale căror cereri (fie pentru eliberarea unei vize de intrare, fie a unui document de ședere) nu erau soluționate la încheierea perioadei de tranziție, sunt protejați în același mod ca în conformitate cu normele Uniunii privind libera circulație.

Cererile acestora ar trebui să fie examinate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE. O decizie pozitivă cu privire la cerere înseamnă că persoanele respective ar trebui să fie considerate persoane care intră sub incidența articolului 10 alineatul (2) din acord.

1.2.3.7. Articolul 10 alineatul (4): Parteneri într-o relație durabilă

Partenerii care au o relație durabilă [persoanele care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2004/38/CE] cu titularul de drepturi, dar care își aveau reședința în afara statului-gazdă la încheierea perioadei de tranziție sunt beneficiari ai acordului.

Această categorie acoperă orice alte parteneriate „durabile” pe termen lung, atât relații cu persoane de sex opus, cât și relații homosexuale. Cerința de durabilitate a relației trebuie să fie evaluată din perspectiva obiectivului directivei de a menține unitatea familiei în sens larg (a se vedea considerentul 6 din Directiva 2004/38/CE).

Aceste persoane ar trebui să aibă o relație durabilă la încheierea perioadei de tranziție și să aibă în continuare o relație durabilă în momentul în care solicită dreptul de ședere în statul-gazdă în temeiul acordului.

Această dispoziție le vizează, de asemenea, pe persoanele care aveau o relație durabilă la încheierea perioadei de tranziție și care sunt căsătorite cu titularul de drepturi în momentul în care solicită dreptul de ședere în statul-gazdă în temeiul acordului.

Cererile acestora ar trebui să fie examinate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE. O decizie pozitivă cu privire la o cerere înseamnă că persoanele respective ar trebui să fie considerate persoane care intră sub incidența articolului 10 alineatul (2).

1.2.4. *Articolul 10 alineatul (5): Examinare de către statul-gazdă*

Statul-gazdă ar trebui să efectueze o examinare amănunțită a situației personale atunci când evaluează cererea de intrare sau de ședere depusă de membrul de familie care intră sub incidența articolului 10 alineatele (3) și (4) din acord, în conformitate cu legislația națională a statului-gazdă. Orice decizie de a refuza cererea ar trebui să fie motivată pe deplin.

1.3. **Articolul 11 – Continuitatea șederii**

Articolul 11 asigură faptul că persoanele care sunt temporar absente de pe teritoriul statului-gazdă la momentul încheierii perioadei de tranziție sunt considerate în continuare rezidenți legali în temeiul condiției „continuității” și, prin urmare, sunt protejate de acord. Acest lucru este în conformitate cu articolele 9 și 10 din acord, care fac trimitere la „dreptul de ședere în statul-gazdă” și nu la „prezența în statul-gazdă”.

În mod concret, acest lucru înseamnă că o persoană care are deja un drept de ședere permanentă va pierde acest drept dacă este absentă pentru o perioadă de mai mult de cinci ani [articolul 11 al doilea paragraf, care face trimitere la regula de cinci ani prevăzută la articolul 15 alineatul (3) din acord]. Persoanele care nu au împlinit încă cinci ani de când își au reședința în statul gazdă pot să fie absente numai pentru o perioadă de maximum șase luni pe an [articolul 11 primul paragraf, care face trimitere la normele privind continuitatea șederii prevăzute la articolul 15 alineatul (2) din acord, care reflectă dispozițiile la articolul 16 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE].

Pentru detalii suplimentare, a se vedea articolul 15 alineatele (2) și (3) din acord cu privire la condițiile de continuitate.

De exemplu, trebuie să se considere că cetățenii Uniunii care au dobândit dreptul de ședere permanentă în statul-gazdă în conformitate cu Directiva 2004/38/CE și care au părăsit statul-gazdă cu patru ani înainte de încheierea perioadei de tranziție „își exercită dreptul de ședere în conformitate cu dreptul Uniunii” (chiar dacă aceștia nu mai au dreptul de ședere permanentă în temeiul Directivei 2004/38/CE) la încheierea perioadei de tranziție, deoarece nu au fost absenți pentru o perioadă mai mare de cinci ani consecutivi. Aceștia sunt eligibili pentru noul statut de rezident permanent în statul-gazdă, cu condiția să îl solicite în termenul prevăzut la articolul 18 alineatul (1) litera (b) primul paragraf din acord.

1.3.1. *Perioade de ședere anterioare*

Perioadele anterioare de ședere legală în statul-gazdă, urmate de o absență mai îndelungată decât cea permisă, nu sunt luate în considerare.

De exemplu, nu se consideră că un cetățean al Uniunii care a locuit 20 de ani în Regatul Unit în perioada 1990-2010 și apoi a părăsit Regatul Unit își are reședința în Regatul Unit în sensul acordului. Un astfel de cetățean al Uniunii a părăsit Regatul Unit în mod voluntar și, de atunci, a rămas în afara Regatului Unit; așadar, nu există niciun drept de ședere în temeiul acordului.

1.3.2. *Perioade de ședere anterioare, urmate de o absență mai îndelungată și apoi de returnarea în statul-gazdă înainte de încheierea perioadei de tranziție*

O persoană care a fost absentă pentru o perioadă mai mare de cinci ani în trecut, dar care se întoarce în statul-gazdă înainte de încheierea perioadei de tranziție, începe să acumuleze perioade de ședere legală de la zero în momentul în care se întoarce în statul-gazdă înainte de încheierea perioadei de tranziție.

1.4. **Articolul 12 – Nediscriminarea**

Articolul 12 din acord reflectă pe deplin articolul 18 din TFUE și garantează faptul că se interzice discriminarea pe motiv de cetățenie atunci când:

- (a) se încadrează în domeniul de aplicare al părții a doua a acordului – dar fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le include partea a doua [cum ar fi articolul 23 alineatul (2)]; și

(b) este îndreptată împotriva beneficiarilor acordului.

Face, de exemplu, obiectul acestei dispoziții inclusiv dreptul studenților la aceleași taxe de școlarizare ca resortisanții statului-gazdă.

2. TITLUL II – DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

CAPITOLUL 1 – DREPTURI LEGATE DE ȘEDERE, DOCUMENTE DE ȘEDERE

2.1. **Articolul 13 – Drepturi de ședere**

2.1.1. *Domeniul de aplicare*

Alineatele (1)-(3) de la articolul 13 stabilesc principalele condiții de fond care stau la baza dreptului de ședere în statul-gazdă pentru cetățenii Uniunii, resortisanții Regatului Unit și membrii de familie ai acestora, indiferent de cetățenia lor.

Aceste condiții pentru a obține drepturi de ședere reproduse, în esență, condițiile pe care normele Uniunii privind libera circulație le stabilesc cu privire la drepturile de ședere.

Cetățenii Uniunii, resortisanții Regatului Unit și membrii de familie ai acestora, indiferent de cetățenia lor, care au dobândit dreptul de ședere permanentă înainte de încheierea perioadei de tranziție nu ar trebui să fie supuși cerințelor privind șederea prepermanentă, cum ar fi cele prevăzute la articolul 7 din Directiva 2004/38/CE.

Nu este permisă nicio marjă de manevră în ceea ce privește aplicarea normelor relevante, cu excepția cazului în care aceasta este în favoarea persoanei în cauză (a se vedea, de asemenea, articolul 38 din acord).

2.2. **Articolul 14 – Dreptul de ieșire și de intrare**

2.2.1. *Articolul 14 alineatul (1): Intrarea și ieșirea cu o carte de identitate națională valabilă sau cu un pașaport valabil*

Conform articolului 4 alineatul (1) și articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE, toți cetățenii Uniunii au dreptul de a părăsi un stat membru și de a intra în alt stat membru, indiferent dacă sunt resortisanți ai acelor state membre sau își au reședința în acestea.

Dreptul beneficiarilor acordului de a fi absenți, astfel cum este prevăzut la articolul 15 din acord, și dreptul de a continua să lucreze ca lucrători frontaliери, astfel cum este prevăzut la articolele 24 și 25 din acord, implică dreptul de a părăsi statul-gazdă sau, respectiv, statul de desfășurare a activității profesionale și de a se întoarce în acesta.

Astfel cum este cazul Directivei 2004/38/CE, articolul 14 alineatul (1) din acord impune existența unui pașaport valabil sau a unei cărți de identitate naționale valabile în scopul exercitării drepturilor de intrare și de ieșire. Dreptul intern nu poate impune alte condiții (cum ar fi faptul că documentul de călătorie trebuie să aibă o anumită valabilitate viitoare). În cazul în care dreptul de intrare sau de ieșire poate fi atestat prin documente de călătorie diferite, alegerea aparține beneficiarului acordului.

În ceea ce privește utilizarea cărților de identitate naționale ca documente de călătorie, articolul 14 alineatul (1) al doilea paragraf autorizează statele-gazdă să decidă că, la cinci ani după încheierea perioadei de tranziție, cărțile de identitate naționale pot fi acceptate numai dacă includ un cip care respectă standardele aplicabile ale Organizației Aviației Civile Internaționale privind identificarea biometrică (conform standardelor OACI doc. 9303).

Această decizie ar trebui să fie publicată în mod corespunzător în timp util, conform articolului 37 din acord, pentru a permite beneficiarilor acordului să solicite o carte de identitate națională conformă sau un pașaport valabil.

2.2.2. *Articolul 14 alineatul (2): Titularii de documente eliberate în conformitate cu acordul*

Cetățenii Uniunii, resortisanții Regatului Unit, membrii de familie ai acestora și alte persoane care își au reședința în statul-gazdă în conformitate cu acordul vor avea dreptul să treacă frontierele statului-gazdă în condițiile stabilite la articolul 14 alineatul (1) din acord dacă dovedesc că sunt beneficiari ai acordului.

Prin urmare, titularii de documente eliberate în conformitate cu articolele 18 și 26 din acord vor fi scutiți de orice viză de ieșire, viză de intrare sau altă formalitate echivalentă [în sensul articolului 4 alineatul (2) și al articolului 5 alineatul (1) a doua liniuță din Directiva 2004/38/CE; de exemplu, autorizația electronică de călătorie].

2.2.3. *Articolul 14 alineatul (3): Vize de intrare și taxarea pentru cererile de permis de ședere depuse din afara țării*

Articolul 14 alineatul (3) din acord reproduce facilitățile în materie de viză de intrare pe care Directiva 2004/38/CE le acordă membrilor de familie ai cetățenilor mobili ai UE ca recunoaștere a faptului că, pentru a se putea exercita în condiții obiective de libertate și demnitate, dreptul cetățenilor Uniunii la liberă circulație și ședere ar trebui să fie acordat și membrilor familiilor acestora, indiferent de naționalitatea acestora (a se vedea considerentul 5 din Directiva 2004/38/CE).

Deși vizele de intrare de scurtă ședere vizate de articolul 14 alineatul (3) ar trebui să fie eliberate în mod gratuit, acordul nu împiedică statul-gazdă să ofere membrilor de familie o opțiune suplimentară de a solicita din străinătate obținerea unui nou statut de rezident în conformitate cu articolul 18. În acest caz, alegerea între viza de intrare și documentul de ședere îi aparține beneficiarului acordului. În această situație, cererea poate fi supusă unei taxe aplicabile pentru eliberarea de documente de ședere care dovedesc statutul de rezident.

2.3. **Articolul 15 – Dreptul de ședere permanentă**

2.3.1. *Articolul 15 alineatul (1): Eligibilitate*

Articolul 15 din acord reflectă articolul 16 din Directiva 2004/38/CE cu privire la eligibilitatea pentru dreptul de ședere permanentă.

Persoanele care nu sunt eligibile pentru a dobândi dreptul de ședere permanentă în temeiul Directivei 2004/38/CE nu sunt eligibile pentru a dobândi statutul de rezident permanent în temeiul acordului. Acest lucru are următoarele consecințe:

- (a) șederea care este conformă cu normele Uniunii privind libera circulație, dar nu cu condițiile prevăzute în Directiva 2004/38/CE (a se reține că articolul 13 din acord face trimitere la Directiva 2004/38/CE) nu este luată în considerare în scopul dobândirii dreptului de ședere permanentă (cauza C-529/11, Alarape și Tijani);
- (b) deținerea unui document de ședere valabil nu face ca șederea să fie legală în scopul dobândirii dreptului de ședere permanentă (cauza C-325/09, Dias);
- (c) o perioadă de detenție înainte de dobândirea dreptului de ședere permanentă face ca perioada acumulată până în acel moment să fie adusă la zero și trebuie să fie acumulată o nouă perioadă neîntreruptă de cinci ani de ședere (cauza C-378/12, Onuekwere).

În mod similar, persoanele care sunt eligibile pentru a dobândi dreptul de ședere permanentă în temeiul Directivei 2004/38/CE sunt eligibile pentru a dobândi statutul de rezident permanent în temeiul acordului. Acest lucru are următoarele consecințe:

- (a) ședere legală înseamnă șederea în conformitate cu condițiile prevăzute în Directiva 2004/38/CE (cauzele conexe C-424 & 425/10, Ziolkowski și Szeja) și în cele precedente (cauza C-162/09, Lassal);
- (b) perioada de ședere generatoare de drepturi nu trebuie să fie imediat precedentă momentului în care se solicită dreptul de ședere permanentă (cauza C-162/09, Lassal);
- (c) în anumite circumstanțe, poate fi luată în considerare șederea înainte de aderarea țării unei persoane la UE (cauzele conexe C-424 & 425/10, Ziolkowski și Szeja).

Trimiterile la perioadele de muncă în conformitate cu normele Uniunii privind libera circulație de la articolul 15 alineatul (1) și de la articolul 16 din acord constituie trimiteri la perioadele de muncă în sensul articolului 17 din Directiva 2004/38/CE.

2.3.2. *Articolul 15 alineatul (2): Șederea pentru o perioadă mai mică de cinci ani*

În ceea ce privește continuitatea șederii nepermanente, articolul 15 alineatul (2) din acord face trimitere la faptul că respectiva continuitate a șederii se stabilește în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) și cu articolul 21 din Directiva 2004/38/CE.

Deși articolul 16 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE urmărește să verifice continuitatea șederii legale în scopul dobândirii dreptului de ședere permanentă, aceleași reguli se aplică pentru șederea în temeiul acordului în general – beneficiarii acordului pot fi absenți pentru o anumită perioadă fără ca acest lucru să întrerupă continuitatea dreptului lor de ședere în statul-gazdă.

Acest lucru înseamnă că această continuitate a șederii nu este afectată de următoarele absențe temporare:

1. absențe (NB: plural) care nu depășesc un total de șase luni pe an;
2. absențe (NB: plural) cu o durată mai lungă în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu (fără limită temporală); sau

3. o absență (NB: singular) de maximum 12 luni consecutive determinată de motive importante, precum (NB: lista nu este exhaustivă):
- (a) sarcina și nașterea;
 - (b) boli grave;
 - (c) studii sau formare profesională; sau
 - (d) detașare în străinătate.

De exemplu, cetățenii Uniunii care au sosit în statul-gazdă cu patru ani înainte de încheierea perioadei de tranziție, au lucrat în statul-gazdă și au fost detașați în străinătate de către angajatorul lor cu opt luni înainte de încheierea perioadei de tranziție [punctul 3 litera (d) de mai sus] își păstrează dreptul de ședere la încheierea perioadei de tranziție în temeiul dreptului Uniunii privind libera circulație a cetățenilor Uniunii în sensul acordului și sunt eligibili pentru noul statut de rezident în statul-gazdă, cu condiția să se întoarcă în statul-gazdă înainte ca absența lor să depășească o perioadă de 12 luni consecutive.

Acest lucru înseamnă, de asemenea, că respectiva continuitate a șederii este întreruptă de o decizie de expulzare pusă în executare cu privire la persoana în cauză (în esență, că dreptul de ședere a fost anulat ca atare de orice decizie de expulzare pusă în executare în mod corespunzător cu privire la persoana în cauză).

O perioadă de detenție înainte de dobândirea dreptului de ședere permanentă aduce perioada deja acumulată la zero și trebuie să fie acumulată o nouă perioadă de cinci ani de ședere legală neîntreruptă (cauza C-378/12, Onuekwere).

2.3.3. *Articolul 15 alineatul (3): Șederea pentru o perioadă mai mare de cinci ani*

Articolul 15 alineatul (3) din acord prevede că dreptul de ședere permanentă ar trebui să se piardă numai în cazul unei absențe din statul-gazdă pentru o perioadă care depășește cinci ani consecutivi (a se vedea orientările privind articolul 11 cu privire la beneficiarii care sunt absenți la momentul încheierii perioadei de tranziție).

Dreptul de ședere permanentă în temeiul acordului se poate pierde, de asemenea, în cazul unei decizii de expulzare adoptate în mod legal în baza articolului 20 din acord. O perioadă de detenție după dobândirea dreptului de ședere permanentă nu afectează dreptul de ședere permanentă (cauza C-145/09, Tsakouridis).

Dreptul de ședere permanentă dobândit înainte de încheierea perioadei de tranziție la care face trimitere articolul 11 din acord ar trebui să fie înțeles ca drept de ședere permanentă în temeiul dreptului Uniunii [articolul 16 alineatul (1) sau (2) din Directiva 2004/38/CE] care stabilește dacă o persoană este eligibilă să devină beneficiar al acordului (nu ar trebui să fie înțeles ca făcând trimitere la dreptul de ședere permanentă dobândit în temeiul acordului).

Pentru a reflecta contextul specific al acordului (în temeiul căruia nu este posibilă simpla reexercitare a dreptului la liberă circulație și ședere, nici măcar după pierderea dreptului anterior de ședere permanentă), articolul 11 din acord merge dincolo de regula privind o absență permisă de doi ani pentru pierderea dreptului de ședere permanentă conform Directivei 2004/38/CE [articolul 16 alineatul (4) din Directiva 2004/38/CE] prin faptul că prevede o perioadă maximă de absență de cinci ani consecutivi. Această prelungire a perioadelor de absență de la doi la cinci ani (în comparație cu normele prevăzute în Directiva 2004/38/CE) permite persoanelor în cauză să își păstreze dreptul de ședere permanentă în temeiul acordului atunci când se întorc în statul-gazdă după o perioadă de absență de până la cinci ani consecutivi.

De exemplu, cetățenii Uniunii care au dobândit dreptul de ședere permanentă în statul-gazdă în condițiile prevăzute în acord până la încheierea perioadei de tranziție și care părăsesc statul-gazdă după o perioadă de șase ani de la încheierea perioadei de tranziție pentru o perioadă de patru ani (de exemplu, pentru o detașare profesională în străinătate) se pot întoarce în continuare în statul-gazdă și își pot păstra dreptul de ședere permanentă și toate drepturile asociate în temeiul acordului.

2.4. **Articolul 16 – Acumularea perioadelor**

Articolul 16 din acord completează articolul 15, acoperind situația în care beneficiarii acordului nu au dobândit încă dreptul de ședere permanentă înainte de încheierea perioadei de tranziție. Perioada de ședere legală în conformitate cu normele Uniunii privind libera circulație pe care o persoană o acumulează înainte de încheierea perioadei de tranziție va fi luată în calcul pentru realizarea perioadei de ședere de cinci ani necesară pentru dobândirea dreptului de ședere permanentă. Articolul 16 conferă acestor beneficiari dreptul de a dobândi ulterior statutul de rezident permanent (după acumularea perioadei suficiente de ședere legală).

2.5. **Articolul 17 – Statut și modificări**

2.5.1. *Articolul 17 alineatul (1): Modificarea statutului*

Prima parte a articolului 17 alineatul (1) prevede că cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit care au drept de ședere în statul-gazdă în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din acord își pot modifica statutul și pot rămâne beneficiari ai acordului.

Dreptul lor de ședere (permanentă/nepermanentă) în temeiul acordului nu este afectat atunci când aceștia își modifică statutul (și anume, dispoziția din dreptul Uniunii privind libera circulație a cetățenilor Uniunii pe care se bazează dreptul lor de ședere), atât timp cât aceștia își au reședința în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 13 alineatul (1) din acord (și, prin acesta, în legislația Uniunii privind libera circulație a cetățenilor Uniunii). De asemenea, este posibilă deținerea unor statute multiple (de exemplu, un student care este în același timp lucrător).

Modificarea statutului nu atrage consecințe (cum ar fi eliberarea unui nou document de ședere) și nu trebuie să fie raportată autorităților naționale.

Lista „statutelor” de la articolul 17 alineatul (1) (student, lucrător, lucrător independent sau persoană inactivă din punct de vedere economic) este ilustrativă, nu exhaustivă.

Deși articolul 17 alineatul (1) se aplică și beneficiarilor acordului care au dobândit statut de rezident permanent în temeiul acordului, este puțin probabil ca aceste persoane să găsească o protecție eficace în această dispoziție, având în vedere că statutul lor de rezident nu mai este condiționat și nu poate deveni condiționat din nou (a se vedea diferența dintre șederea în temeiul articolului 7 din Directiva 2004/38/CE și șederea permanentă în temeiul articolului 16 sau 17 din Directiva 2004/38/CE).

2.5.1.1. Situația specifică a membrilor de familie

Membrii de familie care au drept de ședere în statul-gazdă în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) sau (3) din acord își pot modifica, de asemenea, statutul și pot rămâne beneficiari ai acordului.

Totuși, articolul 17 alineatul (1) a doua teză îi împiedică în mod expres să devină titulari de drepturi [și anume, persoanele menționate la articolul 10 alineatul (1) literele (a)-(d) din acord]. În practică, acest lucru înseamnă că aceștia nu au niciun drept autonom în temeiul acordului ca membrii lor de familie să li se alăture.

Această limitare se aplică numai cu privire la persoanele al căror statut de rezident în temeiul acordului este derivat *în mod exclusiv* din faptul că sunt membri de familie ai titularilor de drepturi. Cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit care își au reședința în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție, atât ca membri de familie, cât și ca titulari de drepturi în același timp (de exemplu, fiul austriac în vârstă de 20 de ani al unui lucrător austriac care lucrează și în Regatul Unit) nu intră sub incidența părții a doua a articolului 17 alineatul (1) și, prin urmare, aceștia beneficiază de toate drepturile de care beneficiază titularii de drepturi.

2.5.2. Articolul 17 alineatul (2): Un copil care nu se mai află în întreținere

În conformitate cu dreptul Uniunii privind libera circulație a cetățenilor Uniunii, membrii de familie ai beneficiarilor acordului al căror statut de rezident este derivat din faptul că aceștia se află în întreținerea titularului de drepturi intră în continuare sub incidența acordului atunci când aceștia încetează să mai fie în întreținere, de exemplu utilizându-și drepturile prevăzute la articolul 22 de a desfășura o activitate salariată sau independentă în statul-gazdă.

Articolul 17 alineatul (2) prevede că acești membri de familie își păstrează aceleași drepturi chiar și atunci când încetează să mai fie în întreținere, indiferent de modalitatea în care se întâmplă acest lucru.

În mod similar, membrii de familie ai beneficiarilor acordului al căror statut de rezident este derivat din faptul că nu au împlinit vârsta de 21 de ani intră în continuare sub incidența acordului după ce împlinesc vârsta de 21 de ani.

2.6. Articolul 18 – Eliberarea documentelor de ședere

Prin derogare de la principiile fundamentale ale normelor Uniunii privind libera circulație, articolul 18 obligă statul-gazdă să facă o alegere – să utilizeze fie un sistem constitutiv de acordare a dreptului de ședere [articolul 18 alineatul (1)], fie un sistem declarativ de acordare a dreptului de ședere [articolul 18 alineatul (4)].

Într-un sistem declarativ de acordare a dreptului de ședere (conform Directivei 2004/38/CE), statutul de rezident este conferit în mod direct beneficiarilor în temeiul legii și nu depinde de îndeplinirea de către aceștia a procedurilor administrative. Cu alte cuvinte, „*sursa*” statutului de rezident și a drepturilor care rezultă din acesta constă în îndeplinirea condițiilor pe care dreptul Uniunii le prevede pentru dreptul de ședere – pentru a avea acest statut nu este necesară nicio decizie a autorităților naționale, deși poate exista obligația de a solicita un document de ședere care să ateste statutul.

Într-un sistem constitutiv de acordare a dreptului de ședere, beneficiarii dobândesc statutul de rezident numai dacă formulează o cerere pentru dobândirea acestui statut și dacă cererea este acceptată. Cu alte cuvinte, „*sursa*” statutului de rezident și a drepturilor care rezultă din acesta constă în decizia autorităților naționale de a acorda statutul.

2.6.1. Articolul 18 alineatul (1) primul paragraf: Statut constitutiv

Articolul 18 alineatul (1) prevede că statul-gazdă are posibilitatea de a alege să utilizeze un sistem constitutiv de acordare a dreptului de ședere.

În conformitate cu ultimul paragraf din teza introductivă de la articolul 18 alineatul (1), pentru a i se acorda noul statut de rezident, o persoană care depune o cerere trebuie să îndeplinească respectivele condiții prevăzute la titlul II din partea a doua a acordului.

2.6.1.1. Document de ședere

În cazul în care solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute la titlul II, articolul 18 alineatul (1) impune ca statul-gazdă să elibereze un document de ședere care să dovedească noul statut de rezident. Acesta nu prevede formatul documentului de ședere, însă articolul 18 alineatul (1) litera (q) impune ca documentul de ședere să includă o declarație în care să se ateste faptul că a fost eliberat în conformitate cu acordul (astfel încât titularul acestuia să se poată distinge ca beneficiari ai acordului).

2.6.1.2. Formă digitală sau suport de hârtie

Articolul 18 alineatul (1) permite statului-gazdă să elibereze documentul de ședere sub formă digitală. În esență, acest lucru înseamnă că statutul de rezident este înregistrat, în primul rând, într-o bază de date gestionată de autoritățile naționale și că beneficiarilor acordului li se acordă mijloace de a-și accesa și de a-și verifica statutul și de a comunica acest statut părților interesate.

2.6.2. Articolul 18 alineatul (1) litera (a): Scopul solicitării

După ce au verificat dacă au fost îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 18 alineatul (1), autoritățile competente ar trebui să decidă dacă un solicitant are dreptul la noul statut de rezident conform articolului 18 alineatul (1).

2.6.3. Articolul 18 alineatul (1) litera (b): Termenele pentru depunerea cererii și eliberarea certificatului care atestă cererea

2.6.3.1. Termene

Cererile pentru noul statut de rezident conform articolului 18 alineatul (1) ar trebui să fie depuse cel mai târziu **în termenul stabilit de statul-gazdă, care nu trebuie să fie mai mic de șase luni de la încheierea perioadei de tranziție** – cu excepția cazului în care se aplică articolul 18 alineatul (1) litera (c) (a se vedea mai jos). Acest termen va trebui să se aplice pentru toți beneficiarii acordului care și-au avut reședința legală în statul-gazdă la momentul încheierii perioadei de tranziție, inclusiv pentru persoanele care sunt temporar absente la acel moment conform articolului 15 alineatele (2) și (3) din acord.

Membrii de familie și partenerii care au o relație durabilă care doresc să se alăture unui cetățean al Uniunii sau unui resortisant al Regatului Unit care este beneficiar al acordului după încheierea perioadei de tranziție ar trebui să solicite noul statut de rezident **în termen de trei luni de la sosirea lor sau în termen de șase luni de la încheierea perioadei de tranziție, luându-se în calcul data cea mai târzie.**

2.6.3.2. Certificat care atestă cererea

Imediat după ce autoritatea competentă a primit cererea, ar trebui să fie eliberat un certificat care atestă cererea. Acest certificat trebuie să se deosebească de noul document de ședere, iar autoritățile naționale au obligația, conform acordului, de a ajuta solicitantul să completeze cererea pentru a primi certificatul care atestă cererea.

După ce o persoană depune o cerere în termenele stabilite la articolul 18 alineatul (1) litera (b) [articolul 18 alineatul (1) teza introductivă ultimul paragraf], autoritatea competentă ar trebui să parcurgă următoarele etape:

1. autoritatea competentă eliberează imediat un certificat care atestă cererea [articolul 18 alineatul (1) litera (b) ultimul paragraf];
2. autoritatea competentă verifică dacă cererea este completă. În caz contrar (de exemplu, dacă identitatea nu a fost dovedită sau dacă, în cazul în care se solicită plata unei taxe la momentul depunerii cererii, taxa relevantă nu a fost plătită), autoritatea competentă ajută solicitantul să evite eventuale erori sau omisiuni din cerere [articolul 18 alineatul (1) litera (o)], înainte de a adopta decizia de a refuza cererea depusă;
3. în cazul în care cererea este completă, autoritatea competentă verifică dacă solicitantul are dreptul de a beneficia de drepturile de ședere prevăzute în titlul II;
4. în cazul în care cererea este bine întemeiată, autoritatea competentă eliberează noul document de ședere [articolul 18 alineatul (1) litera (b)].

O decizie de a refuza o cerere face obiectul unor căi de atac judiciare și, după caz, administrative, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) litera (r).

Se consideră că un solicitant beneficiază de dreptul de ședere în temeiul acordului până când autoritatea competentă adoptă decizia finală conform articolului 18 alineatul (3).

2.6.3.3. Certificat care atestă cererea

Eliberarea unui certificat care atestă cererea confirmă faptul că:

- (a) cererea a fost depusă cu succes;
- (b) solicitantul a îndeplinit obligația de a solicita un nou statut de rezident;
- (c) se consideră că solicitantul beneficiază de toate drepturile conform acordului, până la adoptarea deciziei finale cu privire la cerere [articolul 18 alineatul (3)].

Articolul 18 alineatul (1) litera (b) nu armonizează formatul certificatului care atestă cererea; acesta prevede doar că certificatul ar trebui să fie eliberat (este acceptabilă și forma digitală).

2.6.3.4. Cereri din afara țării

Cererile pentru noul statut de rezident pot fi depuse, de asemenea, din străinătate, de exemplu, de către persoane care sunt temporar absente, dar care sunt considerate rezidenți legali în statul-gazdă [a se vedea orientările privind articolul 15 alineatele (2) și (3) din acord].

De asemenea, cererile din afara țării pot fi depuse de către membrii de familie care nu își au încă reședința în statul-gazdă [a se vedea orientările privind articolul 10 alineatul (1) litera (e) punctele (ii) și (iii) și articolul 10 alineatele (1), (3) și (4) din acord].

2.6.4. Articolul 18 alineatul (1) litera (c): Probleme tehnice și notificarea lor

Articolul 18 alineatul (1) litera (c) se referă la situația în care este imposibilă depunerea cererilor pentru noul statut de rezident din cauza unor probleme tehnice ale sistemului de depunere a cererilor din statul-gazdă.

În această situație, dacă problemele tehnice se produc în Regatul Unit, autorităților britanice le revine sarcina de a transmite o notificare Uniunii în conformitate cu normele aplicabile. În cazul în care problemele tehnice se produc într-un stat membru al UE, Uniunii (ca parte a acordului) îi revine sarcina de a transmite notificarea Regatului Unit în conformitate cu normele aplicabile. Termenul pentru depunerea unei cereri pentru un nou statut de rezident se va prelungi automat cu un an atunci când se efectuează o notificare în conformitate cu prezentul alineat.

În cazul în care statul-gazdă efectuează notificarea, acesta trebuie să o publice. De asemenea, statul-gazdă trebuie să furnizeze persoanelor în cauză informații publice adecvate, în timp util, deoarece acest lucru afectează situația lor juridică în statul-gazdă.

Articolul 18 alineatul (1) litera (c) nu produce efecte dacă nu se efectuează nicio notificare, chiar dacă există probleme tehnice.

În această privință, articolul 5 din acord cu privire la buna-credință este deosebit de relevant, de exemplu pentru a aprecia dacă problemele tehnice sunt suficient de grave pentru a declanșa procedura de notificare sau dacă sunt strict temporare [de exemplu, un atac DDoS (*Distributed Denial of Service*) asupra serverelor pe care rulează procedura de solicitare online, o grevă a funcționarilor publici etc.]. În cazul problemelor strict temporare, poate fi mai adecvat să se prelungească termenul de depunere a cererii printr-un act normativ intern sau să se asigure persoanele afectate de faptul că cererile lor depuse în afara termenului vor fi acceptate în temeiul articolului 18 alineatul (1) litera (d).

2.6.5. Articolul 18 alineatul (1) litera (d): Cereri depuse după expirarea termenului

Nedepunerea unei cereri pentru un nou statut de rezident în termenul prevăzut poate avea consecințe grave în cadrul unui sistem constitutiv de acordare a dreptului de ședere utilizat conform articolului 18 alineatul (1). Aceasta poate conduce la imposibilitatea de a dobândi noul statut de rezident la care, în caz contrar, solicitantul ar avea dreptul.

Articolul 18 alineatul (1) litera (d) interzice autorităților competente să respingă automat cererile depuse după expirarea termenului și le solicită să prelucreze aceste cereri în cazul în care au existat „motive întemeiate” pentru nerespectarea termenului. Aceste cereri ar trebui să fie prelucrate în conformitate cu celelalte dispoziții ale articolului 18 alineatul (1).

Decizia autorităților competente de a permite o cerere depusă (sau care urmează să fie depusă) după expirarea termenului ar trebui să fie adoptată în urma unei evaluări a tuturor circumstanțelor și motivelor pentru nerespectarea termenului.

Testul „motivelor întemeiate” instituie o garanție care „atenuează” consecințele nedepunerii unei cereri în termenul prevăzut, care va asigura faptul că cererile depuse în afara termenului sunt tratate în mod proporțional.

2.6.6. *Articolul 18 alineatul (1) litera (g): Taxe pentru eliberarea documentului de ședere*

Conform articolului 25 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE, pot fi percepute taxe pentru eliberarea documentului de ședere în cauză.

Acest lucru înseamnă că taxele respective nu le pot depăși pe cele impuse resortisanților statului-gazdă pentru eliberarea unor documente similare.

2.6.7. *Articolul 18 alineatul (1) litera (h): Deținerea unui document de ședere permanentă*

Articolul 18 alineatul (1) litera (h) se aplică numai atunci când solicitantul deține un document de ședere permanentă valabil, și nu atunci când deține un statut de rezident permanent, dar niciun document în acest scop. Persoanele care dețin statutul de rezident permanent, dar nu dețin documentul de ședere permanentă trebuie să își depună cererile prin procedura standard prevăzută la articolul 18 alineatul (1).

Un document de ședere permanentă include documentele eliberate în temeiul Directivei 2004/38/CE și orice documente de imigrare naționale similare, cum ar fi documentul de rezidență permanentă din Regatul Unit.

2.6.8. *Articolul 18 alineatul (1) litera (i): Cărți de identitate naționale*

Cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit care urmăresc să își stabilească cetățenia și identitatea se pot baza pe cărțile lor de identitate naționale valabile, chiar dacă aceste cărți de identitate nu mai sunt acceptate ca documente de călătorie în temeiul articolului 14 alineatul (1) din acord.

Astfel cum este cazul Directivei 2004/38/CE, articolul 18 alineatul (1) litera (i) nu impune decât ca documentul de călătorie să fie valabil. Dreptul intern nu poate impune alte condiții (cum ar fi faptul că documentul de călătorie trebuie să aibă o anumită valabilitate viitoare).

2.6.9. *Articolul 18 alineatul (1) litera (j): Documente justificative sub formă de copii*

Articolul 18 alineatul (1) litera (j) nu împiedică autoritățile naționale, în cazul în care acest lucru este justificat în mod obiectiv, să solicite, în cazuri specifice, ca anumite documente justificative să fie puse la dispoziție în forma originală atunci când există „îndoieli întemeiate cu privire la autenticitatea” lor.

2.6.10. *Articolul 18 alineatul (1) literele (k)-(m): Lista documentelor justificative*

Articolul 8 alineatele (3) și (5) și articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE prevăd o listă exhaustivă de documente justificative (a se vedea, de asemenea, considerentul 14 din Directiva 2004/38/CE) pe care statul membru gazdă le poate solicita cetățenilor Uniunii și membrilor de familie ai acestora să le prezinte împreună cu cererile lor de eliberare a unui certificat de înregistrare în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE sau a unui permis de ședere în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE.

Totuși, Directiva 2004/38/CE nu stabilește o astfel de listă exhaustivă de documente justificative cu privire la toate situațiile posibile (cum ar fi documentele justificative eliberate pentru lucrătorii care își păstrează statutul de lucrători sau pentru membrii de familie care își păstrează dreptul de ședere în temeiul articolului 12 sau 13 din Directiva 2004/38/CE) sau pentru alte documente de ședere eliberate în temeiul Directivei 2004/38/CE [documentul care certifică șederea permanentă eliberat în temeiul articolului 19 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE sau permisul de ședere permanentă eliberat în temeiul articolului 20 din Directiva 2004/38/CE].

Articolul 18 alineatul (1) literele (k)-(n) din acord reproduce abordarea cu privire la documentele justificative adoptată de Directiva 2004/38/CE. Acolo unde Directiva 2004/38/CE prevede o listă exhaustivă de documente justificative, acordul prevede același lucru.

Articolul 18 **alineatul (1) litera (k)** din acord se aplică cu privire la titularii de drepturi care își au reședința în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție. Acesta se bazează pe articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE.

În ceea ce privește articolul 18 alineatul (1) litera (k) punctul (iii) din acord, formularea „instituție acreditată sau finanțată de statul-gazdă” corespunde articolului 7 alineatul (1) litera (c) prima liniuță din Directiva 2004/38/CE.

Articolul 18 **alineatul (1) litera (l)** din acord se aplică cu privire la membrii de familie ai titularilor de drepturi (inclusiv membrii de familie „în sens larg”) care își aveau deja reședința în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție. Acesta se bazează pe articolul 8 alineatul (5) și pe articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE și este adaptat pentru a ține cont de faptul că membrii de familie în cauză își au deja reședința în statul-gazdă și nu intră în acesta din străinătate.

Articolul 18 alineatul (1) litera (m) din acord se aplică cu privire la membrii de familie ai titularilor de drepturi care nu și-au avut reședința în statul-gazdă la încheierea perioadei de tranziție. Acesta se bazează pe articolul 8 alineatul (5) și pe articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE.

Articolul 18 alineatul (1) litera (n) din acord servește drept dispoziție universală care acoperă toate cazurile în care nu se aplică alineatul (1) literele (k)-(m). Acesta se bazează pe principiul Directivei 2004/38/CE potrivit căruia ar trebui să se evite practicile administrative care constituie un obstacol disproporționat în calea exercitării dreptului de ședere. Beneficiarilor nu li se poate solicita să prezinte dovezi decât pentru faptul că îndeplinesc condițiile, inclusiv dovada șederii, dar nimic altceva.

De exemplu: copiii născuți de doi titulari de drepturi după încheierea perioadei de tranziție trebuie doar să demonstreze că sunt copii ai titularilor de drepturi. Prin urmare, aceștia ar trebui să prezinte următoarele documente împreună cu cererile lor:

- un pașaport valabil (sau o carte de identitate, dacă sunt cetățeni ai Uniunii) pentru a stabili identitatea lor;
- o dovadă a legăturilor lor de familie cu părinții lor (de exemplu, un certificat de naștere) pentru a stabili legăturile lor de familie cu „sursa” drepturilor lor;
- o dovadă că părinții lor sunt titulari de drepturi (de exemplu, documentele lor de ședere eliberate în temeiul acordului) pentru a stabili că „sursa” drepturilor lor o constituie doi titulari de drepturi; precum și
- [dacă au vârsta de peste 21 de ani atunci când depun cererea] o dovadă că se află în întreținerea titularilor de drepturi.

Alegerea documentului justificativ pe care să îl prezinte le revine solicitanților – statul-gazdă nu îi poate obliga să prezinte anumite documente și nu poate refuza să accepte cererile însoțite de alte documente.

2.6.11. Articolul 18 alineatul (1) litera (o): Ajutor acordat solicitanților

Articolul 18 alineatul (1) litera (o) din acord asigură faptul că autoritățile competente îi ajută pe solicitanți în ceea ce privește gestionarea cererii și documentele necesare. Solicitanților trebuie să li se ofere posibilitatea de a furniza dovezi suplimentare și de a corecta eventualele deficiențe, erori sau omisiuni (de exemplu, dacă identitatea nu a fost dovedită sau dacă, în cazul în care se solicită plata unei taxe la momentul depunerii cererii, taxa relevantă nu a fost plătită) din cererile lor. Aceasta este o garanție importantă într-un sistem constitutiv de acordare a dreptului de ședere deoarece, în caz contrar, după încheierea perioadei de tranziție, solicitanții nu vor avea dreptul să depună altă cerere în temeiul acordului.

Atunci când aplică dispozițiile de la alineatul (1) litera (o), statul-gazdă ar trebui să acorde o atenție deosebită cetățenilor vulnerabili (de exemplu, vârstnicilor, persoanelor care nu au competențe digitale sau persoanelor aflate în îngrijire/instituții).

2.6.12. Articolul 18 alineatul (1) litera (p): Verificări ale cazierului

Articolul 18 alineatul (1) litera (p) autorizează statul-gazdă care utilizează un nou sistem constitutiv să efectueze verificări sistematice ale cazierului judiciar.

Aceste verificări sistematice au fost acceptate în cadrul acordului, având în vedere contextul său unic.

La data depunerii cererii, solicitanților li se poate cere să declare pe propria răspundere condamnările penale anterioare care apar în continuare în cazierul lor judiciar în conformitate cu legislația statului în care s-a pronunțat condamnarea. Condamnările executate nu ar trebui să facă parte din această declarație pe propria răspundere. Statul în care s-a pronunțat condamnarea poate fi orice țară din lume.

O declarație falsă nu atrage în sine nulitatea vreunui dintre drepturile prevăzute de acord – totuși, aceasta poate avea consecințe în virtutea normelor de ordine publică sau a celor privind fraudă. În astfel de cazuri, sarcina probei revine autorităților naționale. De asemenea, statul-gazdă poate să stabilească dispoziții privind sancțiunile proporționale aplicabile în cazul declarațiilor false.

Articolul 18 alineatul (1) litera (p) nu împiedică statul-gazdă să își verifice propriile baze de date ale cazierelor judiciare, chiar și în mod sistematic.

Pot fi solicitate verificări ale bazelor de date ale cazierelor judiciare din alte state, însă numai dacă acest lucru este considerat esențial și în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 27 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE, care prevede că aceste consultări nu pot avea un caracter sistematic.

Verificarea cazierului și verificarea de securitate prevăzute la articolul 18 alineatul (1) litera (p) corespund verificărilor din motive legate de ordinea sau siguranța publică efectuate în conformitate cu capitolul VI din Directiva 2004/38/CE în scopul restricționării drepturilor în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) din acord.

Eventualele măsuri restrictive adoptate din motive legate de verificarea cazierului și verificarea de securitate în temeiul articolului 18 alineatul (1) litera (p) trebuie să respecte normele prevăzute la articolul 18 alineatul (1) litera (r) și la articolele 20 și 21 din acord.

2.6.13. *Articolul 18 alineatul (1) litera (q): Declarație privind noul document de ședere*

Singura cerință privind formatul prevăzută în acord este aceea ca noul document de ședere să includă o declarație care să arate faptul că temeiul juridic pentru drepturile titularului documentului îl constituie acordul.

2.6.14. *Articolul 18 alineatul (1) litera (r): Căi de atac*

Articolul 18 alineatul (1) litera (r) asigură faptul că orice decizie adoptată în scopul unei cereri de dobândire a noului statut de rezident conform articolului 18 alineatul (1) litera (a) poate fi contestată de persoana în cauză prin procedurile de atac care examinează atât legalitatea deciziei, cât și faptele și împrejurările care au condus la aceasta.

2.6.15. *Articolul 18 alineatul (2): Drepturi de ședere considerate*

Fără a aduce atingere restricțiilor prevăzute la articolul 20 din acord, nicio măsură restrictivă nu poate fi aplicată de către autoritățile din statul-gazdă sau de către orice operator economic sau neeconomic din statul-gazdă până la expirarea termenului pentru depunerea cererilor pentru noul statut de rezident prevăzut la articolul 18 alineatul (1) litera (b).

2.6.16. *Articolul 18 alineatul (3): Drept de ședere considerat până la adoptarea deciziei finale*

Fără a aduce atingere restricțiilor prevăzute la articolul 20 din acord, nicio măsură restrictivă nu poate fi aplicată de către autoritățile din statul-gazdă sau de către orice operator economic sau neeconomic din statul-gazdă până la adoptarea deciziei finale cu privire la cerere conform articolului 18 alineatul (1) litera (a).

Această garanție asigură protejarea statutului solicitantului până când:

- (a) autoritățile naționale adoptă o decizie cu privire la cerere (garanție împotriva întârzierilor administrative);
- (b) instanțele naționale adoptă o hotărâre cu privire la recurs (garanție împotriva deciziilor greșite și a întârzierilor judiciare).

2.6.17. *Articolul 18 alineatul (4): Procedură de declarare*

Articolul 18 alineatul (4) din acord reflectă articolul 25 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE deoarece permite statelor-gazdă să utilizeze în continuare sistemul declarativ, și anume să nu condiționeze șederea legală în statul-gazdă de noul document de ședere.

În cazul în care statul-gazdă decide să facă acest lucru, se aplică normele stabilite în Directiva 2004/38/CE, cum ar fi termenele, taxele, documentele justificative și documentele de ședere care urmează să fie eliberate.

Persoanele care sunt eligibile pentru un nou statut de rezident **ar trebui să aibă dreptul să obțină, în urma depunerii unei cereri, un document de ședere** (care poate fi în formă digitală) care include o declarație în care se atestă faptul că a fost eliberat în conformitate cu acordul.

2.7. **Articolul 19 – Eliberarea documentelor de ședere în timpul perioadei de tranziție**

2.7.1. *Articolul 19 alineatul (1): Cereri în cursul perioadei de tranziție*

Din articolul 127 al acordului rezultă că normele Uniunii privind libera circulație se aplică în continuare până la încheierea perioadei de tranziție.

Totuși, cererile pentru noul document de ședere care constituie drepturi în temeiul articolului 18 alineatul (1) și pentru documentul de ședere declarativ în temeiul articolului 18 alineatul (4) pot fi depuse deja în cursul perioadei de tranziție (articolele 19 și 185 din acord).

Decizia de a utiliza o astfel de aplicare voluntară a sistemului pentru noul statut de rezident în temeiul articolului 18 alineatul (1) nu afectează aplicarea normelor Uniunii privind libera circulație.

Depunerea unei cereri pentru noul statut de rezident în temeiul articolului 18 alineatul (1) din acord în cursul perioadei de tranziție nu îi va împiedica pe solicitanți să solicite în mod simultan un document de ședere în temeiul Directivei 2004/38/CE.

În mod similar, decizia de a utiliza un sistem voluntar nu scutește statul-gazdă de obligațiile care îi revin conform normelor Uniunii privind libera circulație, cum ar fi să decidă cu privire la cererile în curs sau să soluționeze noile cereri.

2.7.1.1. Competența amânată a CJUE

În conformitate cu articolul 158 alineatul (1) din acord, perioada de opt ani în care instanțele judecătorești din Regatul Unit pot solicita Curții de Justiție a Uniunii Europene să pronunțe o decizie preliminară cu privire la decizii referitoare la cereri prezentate în temeiul articolului 18 alineatul (1) sau (4) sau în temeiul articolului 19 începe de la data de la care se aplică articolul 19 (și anume, 1 februarie 2020).

Deși procedura administrativă de solicitare prevăzută la articolul 18 poate fi „avansată” în timp și poate deveni aplicabilă, alte dispoziții ale acordului pe care se bazează procedura administrativă de solicitare (cum ar fi cele referitoare la domeniul de aplicare personal și teritorial prevăzute la articolele 9-11) sau pe care aceasta le utilizează sau le declanșează (cum ar fi toate garanțiile procedurale împotriva deciziilor restrictive sau condițiile pentru păstrarea noului statut de rezident) nu sunt încă în vigoare.

Acest lucru necesită anumite adaptări în lipsa cărora articolul 19 ar fi lipsit de orice efect util. Pentru aceste adaptări poate fi necesar ca statul-gazdă care optează să utilizeze sistemul voluntar prevăzut la articolul 19 să reproducă în mod fidel în legislația națională toate dispozițiile necesare, dar care nu sunt încă aplicabile din partea a doua a acordului pentru ca acestea să producă efecte în sensul aplicării sistemului voluntar.

Articolul 131 din acord asigură faptul că, în cursul perioadei de tranziție, instituțiile Uniunii își păstrează competențele care le sunt conferite de dreptul Uniunii în ceea ce privește Regatul Unit cu privire la interpretarea și aplicarea articolului 19. CJUE își păstrează, de asemenea, competența deplină.

2.7.2. *Articolul 19 alineatul (2): Efectele acceptării sau ale refuzării cererii*

Poate fi de dorit să se depună o cerere conform sistemului constitutiv voluntar pentru ca solicitanții să dobândească securitate juridică cu privire la statutul lor cât mai curând posibil, în ciuda intrării în vigoare amânate a deciziei [de vreme ce o decizie favorabilă nu poate fi retrasă înainte de încheierea perioadei de tranziție conform articolului 19 alineatul (3)].

Din articolul 19 alineatul (2) rezultă că deciziile – atât pozitive, cât și negative – adoptate conform procedurii prevăzute la articolul 18 alineatul (1), sistemul constitutiv, nu vor avea efect până după încheierea perioadei de tranziție, adică aceste decizii vor fi valabile, dar efectele lor juridice vor fi amânate, având în vedere că solicitanții vor beneficia de drepturi de liberă circulație paralele.

În mod similar, refuzarea unei cereri depuse conform procedurii prevăzute la articolul 18 alineatul (1) poate avertiza solicitantul că pot fi necesare anumite modificări pentru ca acesta să se califice pentru noul statut de rezident – aceste modificări pot fi efectuate până la încheierea perioadei de tranziție, iar persoana în cauză poate depune din nou o cerere astfel cum se prevede la articolul 19 alineatul (4).

Un document de ședere acordat în temeiul articolului 18 alineatul (4) devine valabil și aplicabil imediat (în definitiv, acesta are doar efecte declarative). Acesta nu afectează drepturile de liberă circulație paralele ale solicitanților. În mod similar, deși refuzarea unei cereri în cadrul sistemului declarativ voluntar devine valabilă imediat, aceasta nu afectează drepturile paralele de liberă circulație în cadrul Uniunii ale solicitanților.

2.7.3. *Articolul 19 alineatul (3): Imposibilitatea retragerii în cursul perioadei de tranziție a statutului de rezident acordat*

Articolul 19 alineatul (3) împiedică statul-gazdă să retragă, înainte de încheierea perioadei de tranziție, statutul de rezident care este acordat în virtutea sistemului constitutiv voluntar. Statul-gazdă poate face acest lucru numai din motive legate de ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică ori de abuz sau fraudă în conformitate cu normele prevăzute în Directiva 2004/38/CE care sunt aplicabile în paralel.

Această dispoziție servește să-i asigure pe solicitanți că nu există niciun risc în ceea ce privește depunerea unei cereri la începutul perioadei de tranziție, deoarece, odată acceptată, cererea nu poate fi reexaminată din motive administrative (și anume, cele legate de condițiile aferente dreptului de ședere).

În cadrul sistemului prevăzut la articolul 18 alineatul (4) (procedura de declarare), autoritățile naționale au posibilitatea de a retrage documentele de ședere eliberate sau statutul de rezident acordat, însă acest lucru, în sine, nu afectează dreptul de ședere al persoanei în cauză.

2.7.4. *Articolul 19 alineatul (4): Redepunerea cererilor*

Articolul 19 alineatul (4) garantează faptul că solicitanții cărora le-a fost refuzată acordarea noului statut de rezident în temeiul articolului 18 alineatul (1) înainte de încheierea perioadei de tranziție pot depune din nou o cerere în termenul prevăzut la articolul 18 alineatul (1) litera (b).

Dreptul de a depune din nou o cerere în cursul perioadei de tranziție este acoperit de căile de atac prevăzute la articolul 18 alineatul (1) litera (r).

2.7.5. *Articolul 19 alineatul (5): Căi de atac*

Toți solicitanții beneficiază de toate drepturile de a utiliza căile de atac, astfel cum se prevede în capitolul VI din Directiva 2004/38/CE.

2.8. Articolul 20 – Restricții privind dreptul de ședere

Articolul 20 acoperă toate persoanele care își exercită drepturile prevăzute la titlul II din partea a doua – acest lucru înseamnă că acoperă, de asemenea, de exemplu, lucrătorii frontaliери, membrii de familie sau membrii de familie „în sens larg”.

2.8.1. Ce este conduita?

Dispozițiile articolului 20 alineatele (1) și (2) sunt declanșate de conduita persoanelor în cauză. Noțiunea de conduită din acord se bazează pe capitolul VI din Directiva 2004/38/CE [pentru mai multe detalii, a se vedea orientările Comisiei pentru o mai bună transpunere și aplicare a Directivei 2004/38/CE – COM(2009) 313 final, secțiunea 3.2].

2.8.2. Conduita înainte și după încheierea perioadei de tranziție

La articolul 20 alineatele (1) și (2) sunt prevăzute două regimuri diferite care reglementează modalitatea în care trebuie să fie tratată conduita care constituie o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa ordinii publice sau a siguranței publice, în funcție de faptul dacă această conduită a avut loc înainte sau după încheierea perioadei de tranziție.

Articolul 20 alineatul (1) stabilește o obligație clară („este analizată”) de aplicare a capitolului VI din Directiva 2004/38/CE pentru anumite fapte, în timp ce articolul 20 alineatul (2) autorizează aplicarea normelor naționale în materie de imigrare pentru faptele care au loc după încheierea perioadei de tranziție.

Prin urmare, articolul 20 alineatele (1) și (2) vizează să separe acțiunile care au avut loc înainte de cele care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție. Normele naționale în materie de imigrare nu ar trebui să se aplice, nici măcar parțial, în cazul acțiunilor care sunt reglementate de articolul 20 alineatul (1) din acord. Totuși, orice decizie privind restricționarea dreptului de ședere din cauza conduitei care are loc după încheierea perioadei de tranziție trebuie să fie adoptată în conformitate cu legislația națională.

2.8.3. Conduită continuă

În anumite circumstanțe, persoanele în cauză pot avea o **conduită continuă** (și anume, o conduită ale cărei componente individuale sunt realizate cu un singur scop, sunt conectate prin același mod de comitere sau printr-unul similar și printr-o coincidență strânsă a momentului și a obiectului atacului), **care începe înainte de încheierea perioadei de tranziție și continuă ulterior**.

În ipoteza unei conduite continue, este probabil ca autoritățile naționale, chemate să decidă, după încheierea perioadei de tranziție, dacă pot fi aplicate măsuri restrictive unei persoane, să se confrunte, printre altele, cu următoarele scenarii:

- (a) în sine, acțiunile persoanei în cauză, care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție sunt suficiente pentru a se adopta o măsură restrictivă conform normelor naționale în materie de imigrare – în acest caz pot fi adoptate măsuri în temeiul articolului 20 alineatul (2);
- (b) în sine, acțiunile care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție nu sunt suficiente pentru a se adopta măsuri conform normelor naționale în materie de imigrare – în acest caz nu pot fi adoptate măsuri în temeiul articolului 20 alineatul (2);
- (c) în cazul menționat la litera (b), autoritățile naționale pot totuși să examineze, în temeiul articolului 20 alineatul (1), dacă setul de acțiuni anterioare încheierii perioadei de tranziție ar justifica restricții din motive de ordine publică sau de siguranță publică. Această evaluare, în măsura în care trebuie să stabilească amenințarea pe care o reprezintă conduita personală a persoanei în cauză, trebuie să ia în considerare, de asemenea, acțiunile care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție.

Fiecare măsură restrictivă trebuie să țină seama de împrejurările cazului relevant.

2.8.4. Articolul 20 alineatele (3) și (4): Abuz de drepturi sau cereri frauduloase ori abuzive

Articolul 20 alineatele (3) și (4) autorizează statul-gazdă să îi îndepărteze de pe teritoriul său pe solicitanții care au abuzat de drepturile lor sau au comis fraude în vederea obținerii drepturilor prevăzute în acord.

Deși această îndepărtare poate să aibă loc chiar înainte ca o hotărâre judecătorească definitivă să fi fost pronunțată în cazul unei căi de atac judiciare împotriva respingerii unei astfel de cereri, îndepărtarea trebuie să respecte condițiile prevăzute la articolul 31 din Directiva 2004/38/CE.

Acest lucru înseamnă că persoanele în cauză nu pot fi îndepărtate din statul-gazdă în cazul în care au contestat ordinul de îndepărtare și au solicitat măsuri provizorii pentru suspendarea executării ordinului de îndepărtare.

Îndepărtarea efectivă nu se poate face înainte de adoptarea ordonanței privind măsurile provizorii, cu excepția oricăreia dintre următoarele situații:

- (a) decizia de expulzare se întemeiază pe o hotărâre judecătorească anterioară;
- (b) persoanele în cauză au avut anterior acces la o cale judiciară de atac;
- (c) decizia de expulzare se întemeiază pe motive imperative de siguranță publică, în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE.

În cazul în care normele naționale prevăd că executarea ordinului de îndepărtare este suspendată *ex lege* prin recurs, nu este necesară solicitarea unor măsuri vremelnice de suspendare a executării ordinului de îndepărtare.

În conformitate cu articolul 31 alineatul (4) din Directiva 2004/38/CE, **statul-gazdă poate refuza prezența persoanelor în cauză pe teritoriul său pe parcursul exercitării căilor de atac**, dar nu le poate împiedica să își formuleze personal apărările, cu excepția cazurilor când prezența lor ar putea cauza perturbări grave ale ordinii și siguranței publice.

2.9. **Articolul 21 – Garanții și dreptul la o cale de atac**

Această dispoziție acoperă toate situațiile în care drepturile de ședere în temeiul acordului pot fi restrânse sau refuzate.

Ea garantează faptul că garanțiile procedurale prevăzute în capitolul VI din Directiva 2004/38/CE se aplică pe deplin în toate situațiile, și anume:

- (a) în cazul abuzului și al fraudei (articolul 35 din Directiva 2004/38/CE);
- (b) în cazul măsurilor adoptate din motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică (capitolul VI din Directiva 2004/38/CE) sau în conformitate cu legislația națională; precum și
- (c) în cazul măsurilor adoptate din orice alte motive (articolul 15 din Directiva 2004/38/CE) care includ situații ca acelea în care o cerere pentru eliberarea unui document de ședere nu este acceptată ca atare, în care o cerere este refuzată deoarece solicitantul nu îndeplinește condițiile aferente dreptului de ședere sau în care au fost adoptate decizii pe motiv că persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile aferente dreptului de ședere (*cum ar fi atunci când un cetățean al Uniunii inactiv din punct de vedere economic devine o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială din statul-gazdă*).

De asemenea, această dispoziție asigură faptul că garanțiile materiale prevăzute în capitolul VI din Directiva 2004/38/CE se aplică pe deplin cu privire la deciziile de restricționare adoptate pe baza conduitei care a avut loc înainte de încheierea perioadei de tranziție.

În conformitate cu jurisprudența constantă a CJUE privind principiile generale ale dreptului Uniunii, deciziile de restricționare adoptate în conformitate cu legislația națională trebuie să respecte, de asemenea, principiul proporționalității și drepturile fundamentale, cum ar fi dreptul la viața de familie.

2.10. **Articolul 22 – Drepturi conexe**

Această dispoziție protejează dreptul membrilor de familie, indiferent de naționalitatea acestora, de a desfășura o activitate salariată sau independentă în statul-gazdă, conform articolului 23 din Directiva 2004/38/CE.

Acest lucru înseamnă că atât membrii de familie care nu erau lucrători înainte de încheierea perioadei de tranziție, dar care au devenit lucrători după aceasta, cât și membrii de familie care erau deja lucrători, fie în statul-gazdă, fie în statul de desfășurare a activității profesionale (lucrători frontalieri) sunt protejați de acord.

2.11. **Articolul 23 – Egalitatea de tratament**

Această dispoziție reflectă articolul 24 din Directiva 2004/38/CE, care prevede o regulă specifică privind egalitatea de tratament în comparație cu articolul 11 din acord.

Aceeași normă este „extinsă” la membrii de familie care au drept de ședere (permanentă) în statul-gazdă. Aceștia trebuie să fie tratați ca resortisanți ai statului-gazdă, și nu ca membri de familie ai resortisanților statului-gazdă.

Se aplică aceleași derogări ca cele prevăzute la articolul 24 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE.

CAPITOLUL 2 – DREPTURILE LUCRĂTORILOR ȘI ALE LUCRĂTORILOR INDEPENDENȚI

2.12. **Articolul 24 – Drepturile lucrătorilor**2.12.1. *Articolul 24 alineatul (1): Drepturi*

Articolul 24 alineatul (1) din acord conferă toate drepturile de care beneficiază lucrătorii în temeiul dreptului Uniunii beneficiarilor acordului care sunt lucrători, inclusiv acelora care își modifică statutul în cel de lucrător după încheierea perioadei de tranziție [a se vedea, de asemenea, articolul 17 alineatul (1) și articolul 22 din acord]. Alte categorii de beneficiari ai acordului nu intră sub incidența acestui articol.

2.12.1.1. *Limitări*

Se aplică aceleași limitări din motive de **ordine publică, siguranță publică și sănătate publică** ca cele prevăzute la articolul 45 alineatul (3) din TFUE.

Acordul nu se aplică încadrării în administrația publică conform articolului 45 alineatul (4) din TFUE. Prin urmare, statul-gazdă sau statul de desfășurare a activității profesionale poate rezerva pentru propriii săi resortisanți accesul la posturile care implică exercitarea unor competențe de drept public și protejarea intereselor generale ale statului, în cazul în care această restricție ar fi în conformitate cu articolul 45 alineatul (4) din TFUE (cauza C-270/13, Haralambidis).

2.12.1.2. *Alineatul (1) literele (a)-(h): o listă neexhaustivă a drepturilor*

Lucrătorii beneficiază de gama completă de drepturi care rezultă din articolul 45 din TFUE și din Regulamentul (UE) nr. 492/2011. Drepturile prevăzute la articolul 24 alineatul (1) din acord au același domeniu de aplicare și aceeași semnificație ca cele definite la articolul 45 din TFUE și în Regulamentul (UE) nr. 492/2011.

Drepturile lucrătorilor enumerate la articolul 24 alineatul (1) din acord nu sunt exhaustive și, prin urmare, ar fi acoperită orice dezvoltare a acestor drepturi prin interpretări viitoare de către CJUE ale articolului 45 din TFUE (în cazul Regatului Unit, autoritățile sale judiciare și administrative ar „ține seama în măsura cuvenită” de jurisprudența relevantă a CJUE pronunțată după încheierea perioadei de tranziție). Acest lucru înseamnă, de exemplu, că, pe lângă punctele prevăzute la articolul 24 alineatul (1) din acord, un lucrător își păstrează dreptul de a-și schimba locul de muncă și de a-și căuta unul nou în statul de desfășurare a activității profesionale, conform articolului 45 din TFUE.

2.12.2. *Articolul 24 alineatul (2): Dreptul copilului unui lucrător de a-și finaliza școlarizarea*

Articolul 24 alineatul (2) din acord protejează dreptul copiilor lucrătorilor de a-și finaliza școlarizarea în statul-gazdă. Astfel, un copil al cărui părinte care este cetățean al Uniunii sau resortisant al Regatului Unit a lucrat în statul-gazdă în calitate de beneficiar al Acordului de retragere își poate avea reședința în continuare în statul-gazdă și își poate finaliza școlarizarea în statul-gazdă chiar și după ce părintele în cauză nu își mai are reședința în statul-gazdă în mod legal (și anume, a părăsit statul-gazdă, a decedat sau nu mai îndeplinește condițiile pentru șederea legală; a se vedea, de exemplu, cauza C-310/08, Ibrahim, și cauza C-480/08, Teixeira). De asemenea, copilul în cauză are dreptul de a fi însoțit de un părinte care asigură îngrijirea efectivă, atât timp cât copilul este minor sau, chiar după vârsta majoratului, dacă prezența și îngrijirea părintelui care asigură îngrijirea efectivă sunt necesare pentru a-și finaliza școlarizarea.

2.12.3. *Articolul 24 alineatul (3): Lucrători frontaliери*

Lucrătorii frontaliери pot lucra în continuare în statul de desfășurare a activității profesionale dacă au făcut acest lucru până la încheierea perioadei de tranziție.

În cazul în care au încetat să lucreze înainte de încheierea perioadei de tranziție, aceștia își pot păstra statutul de lucrători în statul de desfășurare a activității profesionale dacă îndeplinesc oricare dintre condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (3) litera (a), (b), (c) sau (d) din Directiva 2004/38/CE, totuși fără a fi necesar să își mute reședința în statul de desfășurare a activității profesionale. Acest lucru le permite să beneficieze de drepturile relevante prevăzute la articolul 24 alineatul (1) literele (a)-(h) din acord.

Lucrătorii frontaliери își păstrează statutul în statul de desfășurare a activității profesionale în cazul în care:

- (a) se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident;
- (b) sunt înregistrați în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce au fost angajați pe o perioadă de peste un an și s-au înregistrat ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă la serviciul competent de ocupare a forței de muncă;
- (c) sunt înregistrați în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce au dus la bun sfârșit un contract de muncă pe perioadă determinată cu durata de mai puțin de un an sau după ce au intrat în șomaj involuntar în timpul primelor 12 luni ale contractului și s-au înregistrat ca fiind în căutarea unui loc de muncă la serviciul competent de ocupare a forței de muncă (în acest caz, statutul de lucrător se menține pentru o perioadă de cel puțin șase luni); sau
- (d) încep un stagiu de formare profesională (pentru cei care sunt șomeri în mod voluntar, formarea trebuie să aibă legătură cu activitatea profesională anterioară).

În conformitate cu jurisprudența CJUE (cauza C-507/12, Saint Prix), lista de împrejurări în care se poate păstra statutul de lucrător **nu este exhaustivă**.

2.13. **Articolul 25 – Drepturile lucrătorilor independenți**

2.13.1. *Articolul 25 alineatul (1): Drepturi*

Drepturile prevăzute la articolul 25 alineatul (1) sunt acordate tuturor beneficiarilor acordului care sunt lucrători independenți – nu doar celor care sunt lucrători independenți la încheierea perioadei de tranziție, ci și persoanelor care își modifică statutul [a se vedea, de asemenea, articolul 17 alineatul (1) care prevede dreptul de a deveni lucrător independent].

Conform jurisprudenței CJUE (de exemplu, cauza 63/86, Comisia/Italia), un lucrător independent care intră sub incidența articolului 49 din TFUE poate beneficia de drepturile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 492/2011, care se aplică prin analogie. Acest lucru înseamnă, de exemplu, că articolul 24 alineatul (1) litera (d) din acord nu se poate aplica în ceea ce privește concedierea, deoarece, prin definiție, un lucrător independent nu se află într-o relație de subordonare cu un angajator și nu poate fi concediat.

Drepturile prevăzute la articolul 25 alineatul (1) din acord sunt acordate, de asemenea, lucrătorilor frontaliери independenți. Există o diferență între următoarele categorii: (i) o persoană care își are reședința în statul A și desfășoară o activitate în calitate de lucrător independent în statul B; și (ii) o persoană care își are reședința în statul A și desfășoară o activitate în calitate de lucrător independent în statul A, în timp ce prestează servicii, de asemenea, în statele B și C – fie prin prestarea ocazională de servicii, fie printr-un sediu secundar. Prima categorie corespunde celei a unui lucrător frontalier independent, în timp ce a doua nu are acest corespondent.

În această privință, se remarcă faptul că înființarea unui sediu într-un stat diferit de cel de reședință în scopul prestării de servicii în statul în cauză nu înseamnă neapărat stabilirea în statul în care sunt prestate serviciile respective. Se poate considera în continuare că activitatea în cauză intră sub incidența normelor privind libertatea de a presta servicii, mai degrabă decât a celor privind libertatea de stabilire. Prin urmare, o persoană care are un sediu în statul de desfășurare a activității profesionale nu va fi considerată întotdeauna lucrător frontalier independent ⁽¹⁾.

Articolul 4 alineatul (4) din acord asigură faptul că noțiunea de lucrător independent este interpretată în același mod în care CJUE a interpretat articolul 49 din TFUE în jurisprudența relevantă.

2.13.1.1. Limitări

Drepturile prevăzute la articolul 25 alineatul (1) din acord sunt supuse aceluiași restricții ca cele prevăzute la articolele 51 și 52 din TFUE.

Prin urmare, aceste drepturi pot fi supuse unor limitări justificate din motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătatea publică (articolul 52 din TFUE), iar statul de desfășurare a activității profesionale poate discrimina lucrătorii independenți cu privire la activitățile care sunt asociate, chiar și cu titlu ocazional, cu exercitarea autorității publice (articolul 51 din TFUE).

2.13.1.2. Articolul 25 alineatul (1) litera (a): Drepturile de a începe și de a desfășura activități ca lucrător independent și de a înființa și gestiona întreprinderi

Acordul protejează drepturile de a începe și de a desfășura activități ca lucrător independent și de a înființa și gestiona întreprinderi în conformitate cu articolul 49 din TFUE, în condițiile stabilite de statul-gazdă pentru propriii săi resortisanți.

Totuși, nu ar trebui să se înțeleagă faptul că acest acord conferă resortisanților Regatului Unit posibilitatea de a se baza pe dreptul Uniunii pentru a presta servicii în alte state membre ale UE sau de a se stabili în alte state membre ale UE.

2.13.1.3. Articolul 25 alineatul (1) litera (b): Trimitere la lista neexhaustivă de drepturi prevăzută la articolul 24 alineatul (1)

Lucrătorii independenți beneficiază de gama completă de drepturi relevante care rezultă din articolul 45 din TFUE și din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 în statul de desfășurare a activității profesionale.

⁽¹⁾ O persoană care se dotează cu o anumită infrastructură în statul membru gazdă care este necesară în scopul desfășurării activității în statul membru în cauză (inclusiv un sediu, un birou sau un cabinet de consultație) poate intra sub incidența dispozițiilor tratatului cu privire la libertatea de a presta servicii, mai degrabă decât a celor privind libertatea de stabilire. Acest lucru ar depinde de durata prestării serviciului, dar și de regularitatea, periodicitatea sau continuitatea acestuia (C-55/94, Gebhard, punctul 27).

2.13.2. *Articolul 25 alineatul (2): Dreptul copilului unui lucrător independent de a-și finaliza școlarizarea*

Articolul 25 alineatul (2) protejează copiii al cărui părinte care este cetățean al Uniunii sau resortisant al Regatului Unit a fost lucrător, dar care nu își mai are reședința legală în statul-gazdă al copilului conform articolului 24 alineatul (2) din acord, în măsura prevăzută de dreptul Uniunii, astfel cum a fost interpretat de CJUE (cauza C-147/11, Czop și Punakova).

2.13.3. *Articolul 25 alineatul (3): Drepturile lucrătorilor frontaliери independenți și limitările acestor drepturi*

Lucrătorii frontaliери independenți beneficiază de aceleași drepturi ca lucrătorii frontaliери salariați conform articolului 24 alineatul (3) din acord, cu aceleași rezerve privind relevanța descrise în orientările privind articolul 25 alineatul (1) (de exemplu, concedierile).

2.14. **Articolul 26 – Eliberarea unui document care să specifice drepturile lucrătorilor frontaliери**

Articolul 26 obligă statul de desfășurare a activității profesionale să le elibereze lucrătorilor frontaliери care intră sub incidența acordului un document care să certifice statutul lor, dacă lucrătorii frontaliери în cauză solicită acest lucru. În același timp, articolul 26 permite, de asemenea, statului de desfășurare a activității profesionale să impună lucrătorilor frontaliери care intră sub incidența acordului să solicite un astfel de document.

Spre deosebire de documentul de ședere eliberat în temeiul articolului 18 alineatul (1) din acord, acest document nu acordă un nou statut de rezident – documentul recunoaște un drept preexistent de a desfășura o activitate economică în statul de desfășurare a activității profesionale, care există în continuare.

Având în vedere faptul că lucrătorii frontaliери părăsesc statul de desfășurare a activității profesionale și se întorc în acesta în mod periodic, este esențial să li se elibereze un document care să le certifice statutul cât mai curând posibil, astfel încât să nu fie împiedicați să își exercite drepturile după încheierea perioadei de tranziție și să poată demonstra cu ușurință aceste drepturi (în special cele legate de trecerea frontierei conform articolului 14 din acord).

Lucrătorii frontaliери care nu sunt încadrați profesional la data depunerii cererii au dreptul de a li se elibera documentul, cu condiția să își păstreze statutul de lucrător în conformitate cu articolul 24 alineatul (3) sau cu articolul 25 alineatul (3) din acord [la rândul lor, aceste dispoziții fac trimitere la articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38/CE].

CAPITOLUL 3 – CALIFICĂRI PROFESIONALE

Titlul II capitolul 3 din partea a doua a acordului se referă la cazurile de persoane care intră sub incidența acordului și care au obținut sau sunt pe cale să obțină, la încheierea perioadei de tranziție, recunoașterea calificărilor lor profesionale în statul lor gazdă sau în statul de desfășurare a activității profesionale, după caz.

Pentru aceste persoane, acordul garantează următoarele:

- (a) valabilitatea și eficacitatea deciziilor naționale de recunoaștere a calificărilor lor profesionale din Regatul Unit sau UE (păstrarea drepturilor obținute prin decizii); și
- (b) dreptul lor corespunzător de a practica sau de a continua să își practice profesia și activitățile relevante în statul lor gazdă sau în statul lor de desfășurare a activității profesionale (pentru lucrătorii frontaliери).

Dimpotrivă, acest capitol nu garantează și nu conferă resortisanților Regatului Unit care intră în domeniul de aplicare personal al acordului niciun drept pe piața internă legat de prestarea de servicii pentru alte state membre ale UE decât statul lor gazdă sau statul lor de desfășurare a activității profesionale, după caz.

Acordul nu garantează resortisanților Regatului Unit care intră în domeniul de aplicare personal al acordului dreptul de a se baza pe dreptul Uniunii pentru a obține recunoașteri suplimentare ale calificărilor lor profesionale, după încheierea perioadei de tranziție, în statul-gazdă, în statul de desfășurare a activității profesionale sau în orice alt stat membru al UE.

Acordul nu abordează tratarea calificărilor profesionale obținute în Regatul Unit sau în UE înainte de încheierea perioadei de tranziție, dar care nu au fost recunoscute sau nu sunt în curs de a fi recunoscute în partea cealaltă înainte de data respectivă.

2.15. **Articolul 27 – Calificările profesionale recunoscute**

2.15.1. *Abordarea generală*

Articolul 27 descrie tipul de decizii de recunoaștere care sunt protejate în temeiul acordului în virtutea drepturilor obținute, statele în care aceste decizii sunt protejate (statul-gazdă sau statul de desfășurare a activității profesionale), persoanele care beneficiază de protejarea deciziilor (persoanele care intră sub incidența acordului) și efectele protejării deciziilor în statele respective.

Ce se păstrează?

În esență, articolul 27 din acord acoperă deciziile de recunoaștere care au fost adoptate în conformitate cu patru instrumente juridice ale UE specifice, și anume Directiva privind calificările profesionale (Directiva 2005/36/CE), Directiva privind stabilirea avocaților (Directiva 98/5/CE), Directiva privind auditorii statutari (Directiva 2006/43/CE) și Directiva privind produsele toxice (Directiva 74/556/CEE).

2.15.2. *Articolul 27 alineatul (1) litera (a) și articolul 27 alineatul (2): Recunoașteri în temeiul Directivei privind calificările profesionale:*

Acordul acoperă toate cele trei tipuri de recunoaștere în scopul stabilirii prevăzute la titlul III din Directiva 2005/36/CE:

- (a) recunoașteri conform sistemului general (articolul 10 și următoarele din Directiva 2005/36/CE);
- (b) recunoașteri pe baza experienței profesionale (articolul 16 și următoarele din Directiva 2005/36/CE); precum și
- (c) recunoașteri pe baza coordonării condițiilor minime de formare (articolul 21 și următoarele din Directiva 2005/36/CE).

Aceste recunoașteri includ următoarele:

- Conform articolului 27 alineatul (2) litera (a) din acord: recunoașterile calificărilor profesionale din țările terțe care sunt acoperite de articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2005/36/CE.

Acestea reprezintă recunoașteri de către un stat membru al UE sau de către Regatul Unit ale calificărilor profesionale din țările terțe care au fost recunoscute deja anterior în alt stat membru al UE sau în Regatul Unit în temeiul articolului 2 alineatul (2) din Directiva 2005/36/CE și care au fost asimilate calificărilor naționale (din UE sau din Regatul Unit) deoarece titularul a dobândit, ulterior primei recunoașteri într-un stat membru al UE sau în Regatul Unit, o experiență profesională de trei ani în profesia în cauză în statul (stat membru al UE sau Regatul Unit) care le-a recunoscut inițial.

Prin urmare, acordul nu acoperă prima recunoaștere a calificărilor profesionale obținute într-o țară terță într-un stat membru al UE sau în Regatul Unit, ci doar recunoașterile ulterioare și în măsura în care au fost îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2005/36/CE.

- Conform articolului 27 alineatul (2) litera (b): decizii privind accesul parțial în temeiul articolului 4f din Directiva 2005/36/CE.
- Conform articolului 27 alineatul (2) litera (c): decizii de recunoaștere în scopul stabilirii, obținute conform procedurii electronice pentru cardul profesional european.

Procedurile de recunoaștere prin cardul profesional european sunt disponibile, în prezent, pentru asistenții medicali generaliști, farmaciști, fizioterapeuți, ghizii montani și agenții imobiliari.

Este important de remarcat faptul că acordul asigură doar valabilitatea continuă și efectul deciziei de recunoaștere în sine; acesta nu asigură accesul continuu la rețeaua electronică utilizată în acest sens (*modulul IMI pentru cardul profesional european*) al autorităților și al profesioniștilor în cauză (*a se vedea articolele 8 și 29 din acord*). Totuși, nu va fi împiedicat accesul profesioniștilor la interfața online a cardului profesional european în scop de informare.

Un efect specific al păstrării drepturilor obținute oferită prin acord pentru deciziile de recunoaștere acoperite de Directiva 2005/36/CE este acela că orice cerințe privind cunoștințele lingvistice și/sau orice aprobări din partea caselor de asigurări de sănătate care ar putea fi impuse de statul-gazdă vor fi luate în considerare în continuare, ținând seama de dispozițiile relevante ale Directivei 2005/36/CE, și anume articolele 53 și 55.

2.15.3. *Articolul 27 alineatul (1) litera (b): Recunoașteri în temeiul Directivei privind stabilirea avocaților*

Pentru persoanele care intră în domeniul său de aplicare personal, acordul păstrează deciziile conform cărora avocații cetățeni ai Uniunii sau resortisanți ai Regatului Unit au fost admiși în profesia de avocat într-un stat-gazdă sau într-un stat de desfășurare a activității profesionale în temeiul articolului 10 alineatele (1) și (3) din Directiva 98/5/CE (care facilitează exercitarea cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea).

Prin efectul păstrării drepturilor obținute, se renunță, în ceea ce privește cetățenii Uniunii și resortisanții Regatului Unit, la orice cerințe locale privind cetățenia care ar putea limita accesul la profesia de avocat în statul-gazdă sau în statul de desfășurare a activității profesionale.

Efectul păstrării drepturilor obținute este limitat la statul-gazdă sau la statul de desfășurare a activității profesionale.

Prin urmare, în ceea ce-i privește pe avocații din Regatul Unit care sunt resortisanți ai Regatului Unit și care este posibil să fi beneficiat de aceste dispoziții în orice stat membru al UE, acordul nu prevede aplicarea celor două directive relevante din dreptul Uniunii, și anume Directiva 77/246/CEE și Directiva 98/5/CE, în afara statului-gazdă sau a statului de desfășurare a activității profesionale în cauză.

2.15.4. *Articolul 27 alineatul (1) litera (c): Recunoașteri în temeiul Directivei privind auditorii statutare*

În ceea ce privește persoanele care intră în domeniul de aplicare personal al acordului, autorizarea în statul-gazdă sau în statul de desfășurare a activității profesionale a activității auditorilor statutare care și-au obținut inițial autorizarea în UE sau în Regatul Unit în temeiul articolului 14 din Directiva 2006/43/CE va continua să producă efecte în statul-gazdă sau în statul de desfășurare a activității profesionale, iar beneficiarii vor continua să aibă acces la profesie la fel ca înainte.

2.15.5. *Articolul 27 alineatul (1) litera (d): Recunoașteri în temeiul Directivei privind produsele toxice*

În ceea ce privește persoanele vizate de domeniul de aplicare personal al acordului, aprobările în scopul stabilirii obținute în statul-gazdă sau în statul de desfășurare a activității profesionale în conformitate cu dispozițiile relevante ale Directivei 74/556/CEE vor continua să producă efecte în temeiul acordului.

2.15.6. *Efecte generale*

Efectele păstrării drepturilor obținute, oferite de articolul 27, implică asimilarea beneficiarilor stabiliți cu resortisanții din statul lor gazdă sau din statul lor de desfășurare a activității profesionale, după caz, în ceea ce privește accesul lor la profesie și la activitățile profesionale în cauză, precum și desfășurarea profesiei și a activităților profesionale pe teritoriile respective.

Totuși, această asimilare nu se extinde asupra acordării niciunui alt drept pe piața unică în temeiul dreptului Uniunii pentru beneficiari în ceea ce privește prestarea de servicii pe alte teritorii decât cele acoperite de aceste efecte specifice ale păstrării drepturilor obținute.

2.16. **Articolul 28 – Proceduri aflate în desfășurare pentru recunoașterea calificărilor profesionale**

2.16.1. *Domeniul de aplicare*

Articolul 28 reflectă articolul 27 din acord în ceea ce privește domeniul său de aplicare personal și material și include toate cererile relevante de recunoaștere a calificărilor profesionale care au fost depuse în mod oficial până la încheierea perioadei de tranziție și care sunt în curs la încheierea perioadei de tranziție. Toate aceste proceduri în curs vor fi continuate și finalizate (inclusiv orice măsură de compensare care este posibil să fi fost solicitată) în conformitate cu normele și procedurile prevăzute de legislația relevantă a UE până la adoptarea unei decizii finale de către autoritatea competentă.

Trebuie menționate două aspecte specifice:

- Articolul 28 acoperă nu numai procedurile administrative în curs, ci și orice proceduri judiciare și orice căi de atac ce pot fi lansate după încheierea perioadei de tranziție. Dispoziția include, de asemenea, procedurile judiciare relevante aflate în curs la încheierea perioadei de tranziție;
- În ceea ce privește cererile în curs pentru recunoașterea calificărilor conform procesului privind cardul profesional european, articolul 28 al doilea paragraf confirmă faptul că acestea trebuie să fie finalizate conform dispozițiilor relevante ale dreptului Uniunii.

În măsura în care accesul continuu la rețeaua electronică subiacentă relevantă (modulul IMI) va fi necesar după încheierea perioadei de tranziție și până la finalizarea procesului relevant privind cardul profesional european, la articolul 29 alineatul (2) din acord este introdusă o dispoziție de abilitare specifică pentru accesul limitat la modulul IMI.

2.16.2. *Efecte*

Efectele procedurilor care trebuie să fie finalizate în temeiul articolului 28 ar trebui să fie identice cu efectele deciziilor de recunoaștere protejate în temeiul articolului 27 din acord și explicate mai sus.

2.17. **Articolul 29 – Cooperarea administrativă privind recunoașterea calificărilor profesionale**

2.17.1. *Obligația de cooperare între autoritățile competente*

Articolul 29 alineatul (1) asigură faptul că autoritățile competente din Regatul Unit și din statele membre ale UE ar trebui să aibă în continuare obligația generală de cooperare în perioada de examinare a tuturor procedurilor de recunoaștere aflate în curs și acoperite de articolul 28 din acord.

Această dispoziție constituie, de asemenea, o derogare generală de la orice dispoziție națională care ar putea împiedica schimbul de informații relevante cu autoritățile străine cu privire la solicitanți, la calificările lor profesionale și la conduita lor generală și profesională, până la recunoașterea calificărilor lor profesionale și până la inserția în profesie din statul lor gazdă sau din statul lor de desfășurare a activității profesionale.

Această obligație și această derogare sunt necesare pentru a asigura faptul că preocupările în materie de siguranță publică sunt gestionate în mod adecvat în cursul procesului de recunoaștere.

2.17.2. Acces limitat la IMI după retragere

Astfel cum s-a menționat deja, articolul 29 alineatul (2) prevede o derogare temporară de la articolul 8 din acord, permițând accesul autorităților Regatului Unit la modulul IMI pentru cardul profesional european atât timp cât este necesar pentru a finaliza procesele de recunoaștere aflate în curs la încheierea perioadei de tranziție.

Această utilizare este limitată la o perioadă de nouă luni de la încheierea perioadei de tranziție, dată până la care toate aceste procese vor fi finalizate, ținând seama de termenele stricte aplicabile în procesele în cauză.

3. TITLUL III – COORDONAREA SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ

În contextul coordonării sistemelor de securitate socială, există trei categorii de persoane:

1. persoanele pentru care normele privind coordonarea, prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și în Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004, se aplică și continuă să se aplice, în temeiul articolului 30 din acord;
2. persoanele pentru care doar o parte din normele privind coordonarea continuă să se aplice sau devin aplicabile în viitor ca urmare a unor circumstanțe specifice, în temeiul articolului 32 din acord;
3. persoanele care nu intră în domeniul de aplicare al acordului, pentru care normele privind coordonarea în relația dintre Regatul Unit și Uniune nu se vor aplica.

3.1. **Articolul 30 – Persoanele care beneficiază de acoperire**

3.1.1. *Observații generale*

Articolul 30 din acord stabilește persoanele cărora li se vor aplica normele privind coordonarea sistemelor de securitate socială în ansamblul lor:

- la primul alineat sunt enumerate diferitele situații acoperite atunci când persoanele se află într-o situație transfrontalieră din punctul de vedere al acoperirii de către sistemele de securitate socială, situație în care este implicat Regatul Unit și un stat membru al UE;
- la al doilea alineat se stabilește termenul de aplicare a articolului 30 alineatul (1) pentru aceste persoane;
- al treilea alineat conține o clauză reziduală prin care persoanele care intră în domeniul de aplicare personal al titlului II din partea a doua a acordului intră, de asemenea, sub incidența titlului III, chiar dacă nu intră sau nu mai intră și în domeniul de aplicare al articolului 30 alineatul (1);
- la al patrulea alineat se stabilește termenul de aplicare a articolului 30 alineatul (3) pentru aceste persoane;
- al cincilea alineat explică faptul că membrii de familie și urmașii intră sub incidența articolului 30 numai dacă acestora le revin drepturi și obligații în această calitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

Astfel cum se menționează la articolul 31 alineatul (2) din acord, noțiunile utilizate la acest titlu trebuie să fie înțelese prin trimitere la noțiunile utilizate în Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

Articolul 30 alineatul (1) din acord se referă la persoanele cărora „li se aplică legislația” unui stat membru al UE sau a Regatului Unit. Această situație trebuie să fie stabilită în conformitate cu normele privind conflictul de legi prevăzute în titlul II al Regulamentului (CE) nr. 883/2004.

Domeniul de aplicare personal al coordonării sistemelor de securitate socială este specific titlului III din partea a doua a acordului și nu corespunde neapărat domeniului de aplicare al titlului II. De exemplu, pot exista situații în care persoanele care nu intră în domeniul de aplicare al titlului II să intre, totuși, în domeniul de aplicare al titlului III (de exemplu, cele care intră sub incidența articolului 32 din acord).

Deoarece titlurile II și III din partea a doua a acordului au scopuri diferite, termenii utilizați în ambele titluri din partea a doua a acordului (de exemplu, noțiunea de „ședere”, „lucrător frontalier” sau „detașare”) pot avea semnificații diferite în conformitate cu domeniile de aplicare personale diferite ale dispozițiilor dreptului Uniunii pe care acestea le aplică și cu interpretarea lor de către CJUE.

De exemplu, noțiunea de „reședință obișnuită” utilizată în titlul III din partea a doua a acestui acord trebuie să fie înțeleasă astfel cum este definită la articolul 1 litera (j) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 (locul în care o persoană este rezidentă în mod obișnuit) și astfel cum se explică, de asemenea, la articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 (denumită în continuare „reședința obișnuită”). Mai multe detalii privind noțiunea de „reședință obișnuită” în sensul normelor privind coordonarea în materie de securitate socială sunt disponibile în Ghidul practic privind legislația aplicabilă din Uniunea Europeană (UE), Spațiul Economic European (SEE) și Elveția, aprobat de Comisia administrativă pentru coordonarea sistemelor de securitate socială. Conform Regulamentului (CE) nr. 883/2004, această noțiune are o semnificație diferită și nu ar trebui să fie confundată cu noțiunea de „ședere” prevăzută în titlul II din partea a doua a acestui acord, care este împrumutată din capitolul III al Directivei 2004/38/CE.

Un exemplu în care cele două noțiuni de „reședință/ședere” incluse în instrumentele legislative ale UE nu corespund se referă la situația studenților. În sensul normelor privind coordonarea sistemelor de securitate socială, în principiu, studenții își păstrează reședința obișnuită în statul membru de origine și locuiesc temporar în statul membru în care studiază. În același timp, studenții beneficiază, în condițiile prevăzute în Directiva 2004/38/CE, de un drept de ședere în statul membru în care studiază.

Un alt exemplu pentru a ilustra relația dintre titlul II și titlul III din partea a doua a acordului ar fi cel al unui cetățean croat care:

- lucrează și își are reședința obișnuită în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție;
- în 2022, dobândește dreptul de ședere permanentă în Regatul Unit în temeiul articolului 16 din acord;
- în 2025, se întoarce în Croația, începe să lucreze și își mută acolo reședința obișnuită;
- în același timp, își păstrează dreptul de ședere permanentă în Regatul Unit, conform titlului II din partea a doua din acord, pentru perioada de cinci ani consecutivi.

Atât timp cât cetățeanul croat își păstrează un drept de ședere permanentă în Regatul Unit în sensul titlului II din partea a doua a acordului, acesta va avea dreptul de a beneficia de dispozițiile titlului III dacă se întoarce în Regatul Unit. În plus, atât timp cât acest cetățean își păstrează un drept de ședere permanentă în Regatul Unit, acesta va avea dreptul de a exporta acolo prestațiile de asigurări sociale (de exemplu, indemnizația de șomaj, dacă se află în căutarea unui loc de muncă) sau dreptul de a-și utiliza CEASS în Regatul Unit.

Separat de cele două concepte de „reședință/ședere” menționate mai sus, un drept de ședere legală al resortisanților țărilor terțe prevăzut la titlul III din partea a doua a Acordului de retragere ar trebui să fie înțeles ca fiind o ședere legală în conformitate cu legislația secundară a Uniunii sau cu legislația națională.

Pentru persoanele care intră sub incidența titlului III din acord, aplicarea normelor privind coordonarea prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și care rezultă din titlul III nu constituie în sine dreptul la circulație sau ședere într-un stat-gazdă. Aceasta nu face decât să stabilească consecințe legale pentru prestațiile de asigurări sociale pentru o astfel de situație. De exemplu, în temeiul acordului, detașarea lucrătorilor pentru prestarea de servicii din sau în Regatul Unit nu va mai fi posibilă după încheierea perioadei de tranziție.

3.1.2. Articolul 30 alineatul (1): Domeniul de aplicare personal (clauză generală)

3.1.2.1. Articolul 30 alineatul (1)

Articolul 30 alineatul (1) din acord se referă la următoarele categorii de persoane:

- cetățenii Uniunii – cetățeni ai statelor membre ale UE
- resortisanții Regatului Unit – astfel cum sunt definiți în cadrul legislației sale naționale
- apatrizii și refugiații care își au reședința obișnuită într-un stat membru al UE sau în Regatul Unit
- resortisanții țărilor terțe care își au reședința legală într-un stat membru al UE sau în Regatul Unit
- membrii de familie și urmașii categoriilor menționate mai sus.

Aceste persoane intră sub incidența titlului III din partea a doua a Acordului dacă îndeplinesc condițiile definite la acest articol alineatul (1):

- **Literele (a) și (b):** Cetățenii Uniunii cărora li se aplică legislația Regatului Unit la încheierea perioadei de tranziție și viceversa (indiferent care este reședința obișnuită a persoanei în cauză). Acest lucru include orice persoană căreia i se aplică legislația Regatului Unit sau legislația unui stat membru în temeiul titlului II din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, inclusiv cazurile menționate la articolul 11 alineatul (2) din regulamentul respectiv.

- **Literele (c) și (d):** Cetățenii cărora li se aplică legislația unui stat membru al UE (în același sens ca cel prevăzut la punctul anterior) la încheierea perioadei de tranziție și care își au reședința obișnuită în Regatul Unit și viceversa.
- **Litera (e):** Cetățenii Uniunii care desfășoară o activitate lucrativă în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție, dar cărora li se aplică legislația unui stat membru al UE în temeiul titlului II din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și viceversa. Acordarea prestațiilor menționate la articolul 11 alineatul (2) din regulament trebuie să fie tratată ca o desfășurare a unei activități lucrativă în acel scop. Această dispoziție se aplică indiferent de locul reședinței obișnuite.
- **Litera (f):** Refugiații și apatrizii care se află într-una dintre situațiile menționate mai sus, cu condiția suplimentară ca aceștia să își aibă reședința legală în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE.
- **Litera (g):** Resortisanții țărilor terțe care se află într-una din situațiile menționate mai sus, cu condiția suplimentară ca aceștia să își aibă reședința legală (în conformitate cu legislația secundară a Uniunii sau cu legislația națională) în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE și să se afle într-o situație transfrontalieră între un stat membru al UE și Regatul Unit. Această dispoziție nu se aplică dacă statul membru al UE implicat este Danemarca. Resortisanții țărilor terțe care au elemente transfrontaliere între state membre ale UE în care Regatul Unit nu este implicat intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1231/2010 de extindere a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie, și nu a articolului 30 alineatul (1) litera (g) din acest acord.
- **Literele (a)-(g):** Membrii de familie [astfel cum sunt definiți la articolul 1 litera (i) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004] ai uneia dintre persoanele menționate la unul dintre punctele de mai sus, indiferent de cetățenia lor (detalii suplimentare sunt disponibile la sfârșitul acestui capitol). De asemenea, sunt incluși membrii de familie născuți după încheierea perioadei de tranziție (de exemplu, un copil nou-născut sau un nou partener) care locuiesc cu titularul de drepturi și care se află într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din acord.
- **Literele (a)-(g):** Urmașii uneia dintre persoanele menționate la unul dintre punctele de mai sus, atunci când persoana decedată a îndeplinit condițiile la încheierea perioadei de tranziție, iar decesul persoanei respective s-a produs după încheierea perioadei de tranziție. În caz contrar, urmașul poate avea dreptul doar la prestațiile prevăzute la articolul 32 din acord.

3.1.2.2. Exemple de situații acoperite de articolul 30 alineatul (1)

Articolul 30 alineatul (1) acoperă, de exemplu, persoanele care, la încheierea perioadei de tranziție, sunt:

— *literele (a) și (b):*

1. un resortisant al Regatului Unit, care se mută în Portugalia, care își are reședința obișnuită și lucrează acolo la încheierea perioadei de tranziție, împreună cu membrii de familie care își au reședința în Portugalia [supus legislației portugheze în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
2. un cetățean polonez, care își are reședința obișnuită și lucrează în Regatul Unit [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004], împreună cu membrii de familie care își au reședința în Polonia;
3. un resortisant al Regatului Unit, născut în Malta în 1990, care își are reședința obișnuită și lucrează acolo la încheierea perioadei de tranziție (care nu are cetățenie malteză), împreună cu membrii de familie [supus legislației malteze în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
4. un resortisant al Regatului Unit care își are reședința în Regatul Unit, lucrează în Belgia și se întoarce acasă cel puțin o dată pe săptămână [supus legislației belgiene în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
5. un cetățean francez, care își are reședința obișnuită în Franța, lucrează în Regatul Unit și se întoarce acasă de două ori pe lună [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
6. un pilot britanic cu baza de reședință în Germania, care execută zboruri în toată Uniunea Europeană [supus legislației germane în temeiul articolului 11 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004]; baza de reședință trebuie să fie stabilită în temeiul Regulamentului (CE) nr. 3922/91;
7. un cetățean bulgar inactiv, care își are reședința obișnuită în Regatul Unit și caută un loc de muncă acolo [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];

8. un cetățean francez, care nu a lucrat niciodată în Regatul Unit și care primește pensie numai din Franța și care își are reședința obișnuită în Regatul Unit [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004; pentru prestații de boală, Franța este statul competent în temeiul articolelor 24 și 29 din același regulament];
9. un pensionar din Regatul Unit, care primește pensii din Regatul Unit și din Spania și își are reședința obișnuită în Spania [supus legislației spaniole în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e); prestațiile de boală sunt acordate de Spania în temeiul articolelor 23 și 29 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
10. un student suedez care își are reședința obișnuită în Regatul Unit, care primește o bursă din Regatul Unit ce acoperă toate cheltuielile, închiriază un apartament acolo și petrece toate săptămânile și weekendurile acolo [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
11. un cetățean polonez, care lucrează în Regatul Unit, începe să primească prestații de maternitate acordate de Regatul Unit atunci când se întoarce temporar în Polonia pentru a naște, înainte de încheierea perioadei de tranziție [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (2) și alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004]; acest cetățean ar putea să reia munca în Regatul Unit după concediul de maternitate și să intre în continuare sub incidența articolului 30 alineatul (1) din acest acord;
12. urmașii unui resortisant al Regatului Unit, atunci când resortisantul Regatului Unit lucrează în Franța la încheierea perioadei de tranziție [supus legislației franceze în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004]; acesta decedează în 2023; articolul 30 alineatul (1) din acord acoperă persoanele care primesc pensii de urmaș din Franța, ca urmare a decesului acestuia, indiferent de cetățenia urmașilor și de faptul dacă își au reședința în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE.

— *literele (c) și (d)*

1. un cetățean neerlandez care își are reședința obișnuită în Regatul Unit, care lucrează în Țările de Jos și se întoarce acasă cel puțin o dată pe săptămână [supus legislației din Țările de Jos în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
2. un resortisant al Regatului Unit care își are reședința, împreună cu întreaga sa familie, în Franța, lucrează în Regatul Unit și se întoarce în Franța de două ori pe lună [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
3. un cetățean german care își are reședința obișnuită în Regatul Unit, care merge să presteze muncă sezonieră în Germania pentru o perioadă care se prelungește dincolo de încheierea perioadei de tranziție [supus legislației germane în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
4. un diplomat român care lucrează pentru ambasada țării sale în Regatul Unit și care își are reședința obișnuită acolo – acesta și-a închiriat casa din România și s-a mutat în Regatul Unit împreună cu familia sa [supus legislației române în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];

— *litera (e)*:

1. un diplomat finlandez, care lucrează la ambasada țării sale în Regatul Unit, își are reședința obișnuită în Finlanda, iar familia sa locuiește în Finlanda unde diplomatul petrece toate zilele libere [vizat de legislația finlandeză în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
2. un cetățean croat trimis în Regatul Unit în sensul articolului 12 din regulament, pentru o perioadă de formare de șase luni, care se încheie după încheierea perioadei de tranziție [supus legislației croate în temeiul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
3. un cetățean maltez care lucrează la bordul unei nave sub pavilionul Regatului Unit (această situație trebuie să fie tratată *mutatis mutandis* ca o desfășurare a unei activități lucrative pe teritoriul Regatului Unit), care își are reședința obișnuită în Malta și este remunerat pentru această activitate de către o întreprindere al cărei sediu sau loc de desfășurare a activității se află în Malta [supus legislației malteze în temeiul articolului 11 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
4. un cetățean belgian care își are reședința obișnuită în Belgia și desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată și o activitate independentă atât în Belgia, cât și în Regatul Unit [dacă este supus legislației belgiene în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];

5. un cetățean portughez care își are reședința obișnuită în Portugalia, lucrează atât în Portugalia (nu într-un mod substanțial), cât și în Regatul Unit și care este supus legislației portugheze în conformitate cu un acord derogatoriu în temeiul articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004. Această persoană intră sub incidența dispozițiilor atât timp cât indică articolul 16 din acord.

De asemenea, articolul 30 alineatul (1) se aplică apatrizilor și refugiaților, precum și resortisanților țărilor terțe care își au reședința legală în statele membre ale UE sau în Regatul Unit, atât timp cât aceștia se află în oricare dintre situațiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) literele (a)-(e) din acord. Așadar, de exemplu:

1. articolul 30 alineatul (1) din acord vizează un cetățean pakistanez care își are reședința legală în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție și care lucrează în Franța [supus legislației franceze în temeiul articolului 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71, care s-a aplicat ca urmare a Regulamentului (CE) nr. 859/2003, la aplicarea căruia participă Regatul Unit];
2. un cetățean marocan care își are reședința legală în Belgia și care lucrează în Belgia și în Regatul Unit [supus legislației belgiene în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (b) punctul (i) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71, care s-a aplicat ca urmare a Regulamentului (CE) nr. 859/2003];
3. totuși, articolul 30 alineatul (1) din acord nu vizează un cetățean indian care își are reședința legală în Regatul Unit și care nu se află într-o situație care implică vreun stat membru al UE. De asemenea, acesta nu vizează un cetățean mexican care nu își are reședința legală în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE la încheierea perioadei de tranziție.

Articolul 30 alineatul (1) vizează, de asemenea, membrii de familie și urmașii persoanelor care se află într-una dintre situațiile menționate la articolul 30 alineatul (1). În plus, pentru drepturile membrilor de familie, ar trebui să se facă o distincție față de articolul 32 alineatul (1) literele (d) și (e) din acord, care are un domeniu de aplicare diferit în ceea ce privește, de exemplu, copiii născuți după încheierea perioadei de tranziție [a se vedea orientările privind articolul 32 alineatul (1) literele (d) și (e)].

Nu este necesar ca membrii de familie sau urmașii să se afle ei înșiși într-o situație transfrontalieră. De exemplu, urmașii unui cetățean ceh care lucrează în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție și decedează ulterior acolo pot să nu fi părăsit niciodată Cehia. Totuși, acești urmași vor intra sub incidența articolului 30 alineatul (1) din acord. Articolul 30 alineatul (1) prevede ca doar persoana decedată să se afle într-una dintre situațiile prevăzute în acesta (în exemplul nostru, un cetățean al Uniunii supus legislației Regatului Unit), fără a impune o condiție similară pentru urmașii săi. Această acoperire se referă la drepturile conferite în această calitate ca urmași sau membri de familie prin normele privind coordonarea în materie de securitate socială.

Membrii de familie și urmașii sunt vizați pentru drepturile care rezultă din normele privind coordonarea în materie de securitate socială din calitatea lor de membri de familie și, respectiv, de urmași.

Articolul 30 alineatul (1) din acord nu vizează persoanele care se află într-o situație internă la încheierea perioadei de tranziție (de exemplu, un cetățean grec care a lucrat și și-a avut reședința întotdeauna în Grecia). În cazul în care aceste persoane decid în viitor să se mute în Regatul Unit, acest lucru este considerat o deplasare viitoare și nu este acoperit de acord.

3.1.3. Articolul 30 alineatul (2): *Semnificația sintagmei „fără întrerupere”*

Acordul asigură aplicarea Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 atât timp cât situația în cauză rămâne neschimbată sau persoanele în cauză continuă să se afle într-o situație care implică în același timp atât Regatul Unit, cât și un stat membru al UE fără întrerupere. Nu orice modificare a situației persoanei în cauză trebuie să fie tratată ca o modificare. Alternarea între diferitele categorii menționate la articolul 30 alineatul (1) din acest acord mențin statutul persoanei care intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) din acest acord căreia i se aplică Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și Regulamentul (CE) nr. 987/2009. Desigur, în cazul în care are loc o astfel de schimbare, nu poate fi aplicată condiția prevăzută la articolul 30 alineatul (1) din acest acord referitoare la situația de la „încheierea perioadei de tranziție”. În situațiile transfrontaliere, sintagma „fără întrerupere” trebuie să fie înțeleasă într-o manieră atât de flexibilă încât nici perioadele scurte dintre două situații să nu cauzeze prejudicii, de exemplu o pauză de o lună înainte de începerea unui nou contract (prin analogie, cauza C-482/93, Klaus).

De exemplu, un cetățean polonez, care își are reședința în Regatul Unit și lucrează acolo pentru un angajator britanic la încheierea perioadei de tranziție, va intra în continuare sub incidența articolului 30 alineatul (1):

1. atât timp cât situația rămâne neschimbată;

2. chiar dacă situația se modifică, cu condiția să se afle în continuare într-una dintre situațiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din acest acord. Așadar, persoana în cauză va intra sub incidența dispozițiilor dacă, de exemplu:
- (a) continuă să lucreze pentru angajatorul britanic, dar acceptă un loc de muncă suplimentar în Franța [supusă legislației Regatului Unit sau legislației franceze în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, în funcție de măsura în care se desfășoară activități substanțiale în Regatul Unit];
 - (b) continuă să lucreze pentru angajatorul britanic, dar își mută reședința obișnuită în Franța [supusă legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
 - (c) continuă să lucreze pentru angajatorul britanic și merge într-o vacanță în Portugalia;
 - (d) încetează să mai lucreze pentru angajatorul britanic și începe să lucreze în Franța, păstrându-și reședința obișnuită în Regatul Unit [supusă legislației franceze în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
 - (e) termină contractul de muncă și încheie altul cu un angajator irlandez, dar munca se desfășoară în continuare în Regatul Unit [supusă legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
 - (f) devine șomer fără să primească indemnizație de șomaj și își are reședința obișnuită în continuare în Regatul Unit [supusă legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
 - (g) devine șomer, primește indemnizație de șomaj din Regatul Unit și exportă această indemnizație în Polonia, în timp ce își caută un loc de muncă acolo în temeiul articolului 64 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004; după ce caută fără succes un loc de muncă în Polonia, se întoarce în Regatul Unit și continuă să primească indemnizație de șomaj și să își caute un loc de muncă acolo [supusă legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) și alineatul (2)];
 - (h) termină contractul și își are reședința obișnuită în Regatul Unit, așteptând să ajungă la vârsta de pensionare [supusă legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004].

Totuși, persoanele aflate în astfel de situații nu vor mai intra sub incidența articolului 30 alineatul (1) din acord dacă acestea nu mai lucrează în Regatul Unit și își mută reședința obișnuită în Polonia (sau în orice alt stat membru al UE). De exemplu, cetățeanul polonez care exportă indemnizația de șomaj din Regatul Unit în Polonia, găsește un loc de muncă acolo și își mută, de asemenea, reședința obișnuită în Polonia. Într-un astfel de caz, aceste persoane nu se vor mai afla într-o situație care implică Regatul Unit, fără a aduce atingere unui posibil drept derivat din articolul 30 alineatul (3) din acord.

O persoană poate alterna între diferitele situații prevăzute la articolul 30 alineatul (1) literele (a)-(e) fără a ieși de sub incidența dispozițiilor în temeiul articolului 30 alineatul (2). De exemplu:

1. Un funcționar public austriac, care își are reședința obișnuită în Austria și lucrează în Regatul Unit pentru administrația austriacă la încheierea perioadei de tranziție, intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) litera (e) [supus legislației austriece în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004] în cazul în care:
 - după încheierea detașării în 2023, acesta demisionează din administrația austriacă și lucrează ca profesor de limba germană în Regatul Unit, unde își mută, de asemenea, reședința obișnuită – acesta intră în continuare sub incidența acordului în temeiul articolului 30 alineatul (1) litera (a) din acord [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
 - nefiind satisfăcut de noul loc de muncă, acesta demisionează din nou și obține un loc de muncă într-o școală din Franța, păstrându-și reședința obișnuită în Regatul Unit – într-un astfel de caz, acesta se află în continuare într-o situație care implică atât Regatul Unit, cât și un stat membru al UE la acel moment, menționată la articolul 30 alineatul (1) litera (c) din acord [supus legislației franceze în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004].
2. Un resortisant al Regatului Unit, care își are reședința obișnuită în Regatul Unit și care, la încheierea perioadei de tranziție, lucrează, în același timp, în Regatul Unit și în Franța, pentru un angajator cu sediul în Franța:
 - (a) inițial, acesta nu desfășoară o parte substanțială a activității sale în Regatul Unit, ci cea mai mare parte a activității are loc în Franța, și intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) litera (b) din acord [supus legislației franceze în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];

- (b) peste câțiva ani, acesta începe să desfășoare o parte substanțială a activității sale în Regatul Unit, continuând să lucreze și în Franța, și intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) litera (e) din acord [supus legislației Regatului Unit în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004].

Prin urmare, o modificare a legislației aplicabile pe baza normelor privind conflictul prevăzute în titlul II al Regulamentului (CE) nr. 883/2004 nu conduce, în sine, la o excludere din domeniul de aplicare al articolului 30 alineatul (1) din acord, atât timp cât persoana în cauză se află în continuare într-una dintre situațiile prevăzute în acesta.

3.1.4. *Articolul 30 alineatul (3): Domeniul de aplicare personal (clauză reziduală)*

Articolul 30 alineatul (3) conține o clauză reziduală prin care persoanele care intră sub incidența articolului 10 privind domeniul de aplicare personal din titlul II din partea a doua a acordului și care nu intră sau nu mai intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) literele (a)-(e) ar trebui, de asemenea, să beneficieze de dispozițiile privind coordonarea deplină în materie de securitate socială prevăzute în titlul III din partea a doua a acordului.

De exemplu, copiii născuți după încheierea perioadei de tranziție și care intră sub incidența titlului II din partea a doua a acordului ar beneficia, de asemenea, de dispozițiile titlului III.

În cazul în care, de exemplu, un cetățean al Uniunii studiază în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție, fără să își aibă reședința obișnuită acolo în sensul articolului 1 litera (j) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, o astfel de situație nu este prevăzută la articolul 30 alineatul (1) din acord. Totuși, studentul își păstrează un drept de ședere în temeiul titlului II din partea a doua a acordului dacă, de exemplu, dobândește acces la piața forței de muncă. În acest caz, studentul va beneficia apoi de dispozițiile titlului III, precum și de cele ale articolului 30 alineatul (3) din acord.

Persoanele care sunt atât resortisanți ai Regatului Unit, cât și cetățeni ai Uniunii pot, de asemenea, să intre sub incidența articolului 30 alineatul (3) din acord dacă sunt vizate de titlul II din Acordul de retragere (a se vedea secțiunea 1.2 din prezenta notă de orientare privind articolul 10 din acord).

Prin urmare:

1. Articolul 30 alineatul (3) vizează o persoană care este atât resortisant al Regatului Unit, cât și cetățean spaniol, care s-a născut în Spania, a făcut obiectul sistemului de securitate socială din Spania și s-a mutat în Regatul Unit înainte de încheierea perioadei de tranziție, unde a dobândit cetățenia britanică; o astfel de persoană intră sub incidența articolului 30 alineatul (3) din acord și va beneficia de normele prevăzute la titlul III din partea a doua a acordului. În acest caz, situația sa ar fi similară cu cea a unei persoane care intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) litera (a) din acord (cetățean spaniol/britanic supus legislației Regatului Unit).
2. Totuși, articolul 30 alineatul (3) al acordului nu vizează o persoană care este atât resortisant al Regatului Unit, cât și cetățean italian, care s-a născut și a locuit numai în Italia înainte de încheierea perioadei de tranziție și a făcut obiectul sistemului de securitate socială din Italia.

Această clauză reziduală se aplică, de asemenea, membrilor de familie și urmașilor beneficiarilor titlului II din partea a doua a acordului [a se vedea, totuși, articolul 30 alineatul (5) din acord, mai jos].

3.1.5. *Articolul 30 alineatul (4): Legătura cu statul-gazdă sau cu statul de desfășurare a activității profesionale pentru persoanele care intră sub incidența alineatului (3)*

Articolul 30 alineatul (4) asigură aplicarea Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 pentru persoanele care intră sub incidența articolului 30 alineatul (3) atât timp cât situația în cauză rămâne neschimbată: adică atât timp cât persoanele care intră sub incidența articolului 30 alineatul (3) păstrează un drept de ședere în statul lor gazdă în temeiul articolului 13 din acord sau un drept la muncă în statul lor de desfășurare a activității profesionale în temeiul articolului 24 sau 25 din acord.

3.1.6. *Articolul 30 alineatul (5): Membri de familie și urmași*

Această dispoziție explică faptul că, în măsura în care expresia „membri de familie și urmași” trebuie să fie înțeleasă prin trimitere la noțiunile utilizate în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 [a se vedea, de asemenea, articolul 31 alineatul (2) din acord], „membrii de familie și urmașii” intră sub incidența articolului 30 numai în măsura în care acestora le revin drepturi și obligații în această calitate în conformitate cu legislația privind securitatea socială.

3.2. **Articolul 31 – Norme privind coordonarea sistemelor de securitate socială**

3.2.1. *Articolul 31 alineatul (1): Domeniul de aplicare material*

Articolul 31 alineatul (1) asigură aplicarea în întregime a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 pentru persoanele menționate la articolul 30 alineatul (1).

Normele privind coordonarea se vor menține astfel cum au fost modificate prin regulamentele enumerate în anexa I la acord, cu posibilitatea de a efectua orice adaptări necesare în viitor în conformitate cu articolul 36 din acord.

În cazul în care există excepții cu privire la Regatul Unit conform normelor actuale, cum ar fi mențiunile speciale în anexele la regulamente, acestea se vor aplica în continuare în aceleași condiții. De exemplu, Regatul Unit nu aplică articolul 28 alineatele (2)-(4) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004. Acordul nu va schimba acest lucru.

Pe lângă regulamente, trebuie să se țină seama în mod corespunzător de toate deciziile și recomandările relevante ale Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială constituită prin articolul 71 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, care sunt enumerate în anexa I la acord.

3.2.2. *Articolul 31 alineatul (2): Definiții*

Noțiunile utilizate în titlul III din partea a doua a acordului sunt înțelese prin trimitere la aceleași noțiuni utilizate în Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

De exemplu, definiția sintagmei „membru de familie”, prevăzută la articolul 9 din acord, nu este relevantă în contextul dispozițiilor privind coordonarea în materie de securitate socială și se va aplica definiția prevăzută la articolul 1 litera (i) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

3.2.3. *Articolul 31 alineatul (3): Resortisanți ai țărilor terțe*

Pentru resortisanții țărilor terțe, Regatul Unit nu a participat la adoptarea Regulamentului (UE) nr. 1231/2010. Totuși, Regatul Unit are obligații în temeiul Regulamentului (CE) nr. 859/2003 de extindere a dispozițiilor Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 și Regulamentului (CEE) nr. 574/72 privind coordonarea regimurilor de securitate socială ale statelor membre la resortisanții unor țări terțe care nu făceau obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie.

Conform Regulamentului (CE) nr. 859/2003, Regatul Unit și statele membre ale UE (cu excepția Danemarcei) aplică Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității și Regulamentul (CEE) nr. 574/72 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu salariații și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității.

Prin urmare, pentru resortisanții țărilor terțe care îndeplinesc condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 859/2003, precum și pentru membrii de familie și urmașii acestora, orice trimitere din articolele 30 și 32 din acord la Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și la Regulamentul (CE) nr. 987/2009 (noile regulamente) trebuie să fie înțeleasă ca făcând referire la dispozițiile corespunzătoare din regulamentele anterioare. În mod similar, orice trimiteri la dispozițiile specifice din noile regulamente sunt înțelese ca trimiteri la dispozițiile corespunzătoare din regulamentele anterioare.

3.3. **Articolul 32 – Situații speciale care beneficiază de acoperire**

Articolul 32 reglementează situațiile speciale în care, chiar dacă persoanele în cauză nu intră sau nu mai intră sub incidența articolului 30 din acord, drepturile lor care rezultă din normele privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie să fie protejate.

Pentru aceste categorii speciale de persoane, trebuie să se mențină unele dispoziții din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și din Regulamentul (CE) nr. 987/2009. Aceste dispoziții se aplică în conformitate cu principiile generale ale regulamentelor, cum ar fi, de exemplu, nediscriminarea sau unicitatea legislației aplicabile.

3.3.1. *Articolul 32 alineatul (1) litera (a) și alineatul (2): Perioade anterioare și viitoare*

Articolul 32 alineatul (1) litera (a) protejează drepturile existente și viitoare bazate pe perioadele anterioare de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă și de ședere.

Această dispoziție asigură faptul că cetățenii Uniunii care au petrecut perioade anterioare în Regatul Unit și viceversa vor putea să solicite prestații și, dacă este necesar, să beneficieze de cumularea perioadelor. Dispoziția se referă la orice tip de prestație de asigurări sociale bazată pe perioadele de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de ședere, cum ar fi pensiile pentru limită de vârstă, prestațiile de invaliditate, prestațiile pentru accidente de muncă, prestațiile de boală sau indemnizațiile de șomaj.

De asemenea, această dispoziție se aplică atunci când o prestație este acordată exclusiv pentru perioade anterioare în statul care examinează dreptul la prestații în conformitate cu legislația sa (indiferent dacă perioadele respective s-au finalizat înainte sau după încheierea perioadei de tranziție), atunci când nu este necesară cumularea, deoarece perioadele anterioare sunt suficiente pentru a acorda o prestație.

În același timp, se mențin toate drepturile și obligațiile care rezultă în mod direct (sau indirect) din aceste perioade. „Drepturile și obligațiile care rezultă din aceste perioade” înseamnă drepturile prevăzute în legislația Regatului Unit sau a unui stat membru al UE în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 883/2004, care rezultă din perioadele respective [sau acordarea unei prestații pe baza acestor perioade și orice drept la prestații rezultat], precum și obligațiile corespunzătoare. Pentru prestațiile de boală și prestațiile familiale ale persoanelor care intră sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (a) din acord se aplică normele speciale prevăzute la articolul 32 alineatul (2) din acord (a se vedea mai jos și, de asemenea, secțiunea 3.3.6 din prezentul document); așadar, aceste drepturi se adaugă „drepturilor și obligațiilor care rezultă din aceste perioade”.

Acest lucru poate să acopere, de exemplu, dreptul de a beneficia de un control medical periodic acolo unde o persoană își are reședința obișnuită, pentru a primi în continuare o prestație de invaliditate [în temeiul articolului 87 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009]; dreptul de a primi un supliment în temeiul articolului 58 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

Normele privind coordonarea în materie de securitate socială se vor aplica atât pentru perioadele finalizate înainte de încheierea perioadei de tranziție, cât și pentru cele finalizate de aceleași persoane după această dată.

În același timp, al doilea punct din această dispoziție asigură faptul că normele privind coordonarea referitoare la prestațiile de boală și prestațiile familiale se vor aplica pentru persoanele care intră sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (a).

Articolul 32 alineatul (2) cu privire la prestațiile de boală se referă la normele privind competența în materie de prestații de boală pentru persoana care primește o prestație în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) din acord. Acesta acoperă situațiile în care are loc o schimbare de competență deoarece această persoană se întoarce într-un stat membru al UE sau în Regatul Unit sau deoarece începe să primească o altă pensie.

Normele privind conflictul pentru stabilirea competenței pentru asigurarea de boală trebuie să fie privite în ansamblu și trebuie să se țină seama de viitoarele modificări ce ar putea apărea în ceea ce privește reședința obișnuită a persoanei în cauză sau primirea unor prestații suplimentare, iar normele relevante prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 rămân aplicabile.

De exemplu, un cetățean danez a lucrat în Regatul Unit și în Danemarca. Acesta se întoarce în Danemarca înainte de încheierea perioadei de tranziție:

- în 2022, acesta ajunge la vârsta de pensionare în Regatul Unit la vârsta de X ani și primește o pensie în Regatul Unit, în timp ce în Danemarca este inactiv → Regatul Unit este competent pentru prestațiile de boală în temeiul articolului 32 alineatul (2) din acord [articolul 24 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004];
- doi ani mai târziu, acesta ajunge la vârsta de pensionare într-un stat membru al UE, la vârsta de X+2 ani și începe să primească pensie, de asemenea, în Danemarca → Danemarca este competentă pentru asigurarea de boală în temeiul articolului 23 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
- în 2027, acesta își mută reședința în Regatul Unit, conform normelor în vigoare la acel moment, continuând să primească, în același timp, cele două pensii → Regatul Unit este competent pentru asigurarea sa de boală (NB: schimbarea reședinței în 2027 va fi o deplasare viitoare și nu va fi acoperită, în scopul drepturilor de ședere, de titlul II din partea a doua a acestui acord).

În practică, aplicarea articolului 32 alineatul (1) litera (a) și alineatul (2) din acord va avea următoarele consecințe:

1. În cazul unui cetățean german care:

- a lucrat toată viața în Regatul Unit;
- se întoarce în Germania înainte de încheierea perioadei de tranziție, atunci când se apropie de vârsta de pensionare și rămâne inactiv; și
- atunci când ajunge la vârsta de pensionare (înainte sau după încheierea perioadei de tranziție), solicită în Regatul Unit prestații pentru limită de vârstă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 883/2004.

După ce primește pensia din Regatul Unit, cetățeanul german, pentru tot restul vieții:

- în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a):
 - (a) are dreptul de a primi pensie în Regatul Unit fără nicio reducere în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, în timp ce își are reședința obișnuită în Germania sau în orice alt stat membru al UE;
- în temeiul articolului 32 alineatul (2):
 - (b) dispune de un document portabil S1 eliberat de Regatul Unit și are acces la prestații în natură în caz de boală, în Germania, în aceleași condiții ca pensionarii din Germania, dar pe cheltuiala Regatului Unit, în temeiul articolului 24 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - (c) are dreptul la prestații de boală în numerar (inclusiv la prestații pentru îngrijirea pe termen lung) prevăzute în legislația Regatului Unit și care îi sunt plătite în mod direct în temeiul articolului 29 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, indiferent de statul membru în care își are reședința obișnuită;
 - (d) cetățeanul german are dreptul, pentru tot restul vieții, la tratament planificat în orice alt stat membru al UE decât cel în care își are reședința obișnuită, cu un document portabil S2 eliberat de Regatul Unit și pe cheltuiala Regatului Unit, în temeiul articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - (e) are dreptul de a utiliza cardul european de asigurări sociale de sănătate eliberat de Regatul Unit pentru vacanța sa în orice alt stat membru decât cel în care își are reședința obișnuită, în temeiul articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - (f) membrii săi de familie pot beneficia de drepturile derivate pentru accesul la prestații în natură în caz de boală în statul membru în care aceștia își au reședința obișnuită, pe cheltuiala Regatului Unit. În temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (d), persoana în cauză are dreptul la prestații familiale în condițiile prevăzute în regulament și în legislația Regatului Unit, chiar dacă membrii săi de familie își au reședința în alt stat membru decât cel în care persoana în cauză își are reședința obișnuită, în temeiul articolului 67 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

În cazul în care cetățeanul german începe să lucreze în Germania în timp ce își primește pensia din Regatul Unit, atunci legislația aplicabilă, inclusiv pentru prestațiile de boală, va fi legislația germană conform principiului *lex loci laboris* prevăzut la articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, care se aplică în continuare (a se vedea, de asemenea, articolul 31 din acest regulament).

2. În cazul unui resortisant al Regatului Unit care:

- a lucrat toată viața în Țările de Jos;
- lucrează în continuare acolo la încheierea perioadei de tranziție;
- se întoarce în Regatul Unit după încheierea perioadei de tranziție, atunci când se apropie de vârsta de pensionare;
- este inactiv în Regatul Unit; și
- după un an, solicită pensie în Țările de Jos.

Acest resortisant al Regatului Unit:

- (a) intră sub incidența normelor privind coordonarea deplină a sistemelor de securitate socială, în temeiul articolului 30 alineatul (1) litera (b) din acord, pentru perioada de după încheierea perioadei de tranziție și până la întoarcerea în Regatul Unit;
- (b) intră sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (a) și alineatul (2) din acord pentru a primi în continuare pensia din Țările de Jos (pentru mai multe detalii, a se vedea exemplul anterior).

3. În cazul unui cetățean australian care:

- în perioada 1996-2000: lucrează în Regatul Unit;
- în perioada 2001-2010: lucrează în Belgia;
- în perioada 2011-2030: lucrează și își are reședința obișnuită în Australia; și
- în 2031 își mută reședința obișnuită în Regatul Unit și solicită prestații pe baza perioadelor sale anterioare de asigurare.

Acest resortisant al unei țări terțe se poate baza pe articolul 32 alineatul (1) litera (a) din acord pentru a solicita pensiile din Regatul Unit și din Belgia pe baza perioadelor sale anterioare de asigurare, dacă îndeplinește condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 859/2003: are drept de ședere legală în Regatul Unit și perioade anterioare de asigurare într-un stat membru al UE. Faptul că persoana în cauză nu își avea reședința legală în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE la încheierea perioadei de tranziție nu este relevant atât timp cât persoana respectivă a finalizat perioadele conform legislației Regatului Unit și/sau conform legislației unui stat membru al UE înainte de acea dată și îndeplinește condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 859/2003 la data solicitării pensiei.

4. În cazul unui cetățean american care:

- în perioada 2005-2010: lucrează în Regatul Unit;
- în perioada 2010-2025: lucrează în Statele Unite;
- în perioada 2026-2030: lucrează și își are reședința obișnuită în Malta; și
- în 2031 solicită prestații pe baza perioadelor sale anterioare de asigurare.

Această persoană nu intră sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (a) din acord. Într-adevăr, înainte de încheierea perioadei de tranziție, persoana în cauză nu intra în domeniul de aplicare personal al Regulamentului (CE) nr. 859/2003, deoarece nu s-a aflat într-o situație transfrontalieră până la încheierea perioadei de tranziție.

Această dispoziție se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis* urmașilor care primesc prestații ca urmare a decesului unei persoane care a finalizat perioade anterioare, dar nu intră sau nu mai intră sub incidența articolului 30 din acord. De exemplu:

5. Un cetățean maltez care se întoarce în Malta înainte de încheierea perioadei de tranziție, după ce a lucrat pentru o perioadă de 20 de ani în Regatul Unit. În 2018, acesta se pensionează și primește o pensie din Regatul Unit în temeiul Regulamentului (CE) nr. 883/2004. Acesta decedează în același an:

- (a) soțul/soția are dreptul la prestații de urmaș din Regatul Unit în temeiul legislației Regatului Unit și al regulamentului și va primi în continuare prestațiile după încheierea perioadei de tranziție, fără nicio reducere;
- (b) se vor aplica normele privind coordonarea pentru a se stabili statul competent pentru asigurarea de boală, în temeiul articolului 32 alineatul (2) din acord.

6. Un cetățean grec care se întoarce în Grecia înainte de încheierea perioadei de tranziție, după ce a lucrat pentru o perioadă de 20 de ani în Regatul Unit (nu intră sub incidența articolului 30 din acord). În 2025, acesta se pensionează și primește o pensie din Regatul Unit în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) din acord. Acesta decedează în 2026:

- (a) soțul/soția are dreptul la prestații de urmaș din Regatul Unit în temeiul legislației Regatului Unit și al regulamentului și va primi prestațiile fără nicio reducere chiar și după încheierea perioadei de tranziție, în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) din acord;
- (b) se vor aplica normele privind coordonarea pentru a se stabili statul competent pentru asigurarea de boală, în temeiul articolului 32 alineatul (2) din acord.

3.3.2. Articolul 32 alineatul (1) litera (b): Tratamente planificate aflate în desfășurare

3.3.2.1. Domeniul de aplicare

Articolul 32 alineatul (1) litera (b) din acord asigură protejarea dreptului de a primi tratament planificat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 883/2004 pentru persoanele care au început să primească un astfel de tratament sau cel puțin au solicitat autorizarea prealabilă de a-l primi înainte de încheierea perioadei de tranziție. Deoarece libertatea de a presta servicii nu se prelungește după încheierea perioadei de tranziție, alte forme de drepturi legate de mobilitatea pacienților, în special cazurile prevăzute în Directiva 2011/24/UE privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere, nu vor mai intra sub incidența dreptului Uniunii, dacă tratamentul este efectuat după încheierea acestei perioade.

Deoarece face trimitere la „persoane”, această dispoziție vizează cetățenii Uniunii, resortisanții Regatului Unit, apatrizii sau refugiații care își au reședința obișnuită în Regatul Unit sau într-un stat membru al UE, precum și resortisanții țărilor terțe care îndeplinesc condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 859/2003.

Această dispoziție se referă la persoanele care nu intră sub incidența articolului 30 din acord.

De exemplu:

1. Un cetățean maltez lucrează și își are reședința obișnuită în Malta. În 2020, acesta depune o cerere pentru autorizarea prealabilă pentru a primi un tratament planificat specific în Regatul Unit. Cererea este acceptată în 2021:

- (a) tratamentul poate să înceapă în condițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004, chiar dacă Regatul Unit este o țară terță la acea dată;
- (b) accesul său la acest tratament se va baza pe principiul egalității de tratament;
- (c) se aplică în continuare orice dispoziții relevante ale Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și ale Regulamentului (CE) nr. 987/2009 legate de tratamentul planificat [de exemplu, articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009];

- (d) procedurile de rambursare între Regatul Unit și Malta se vor aplica în continuare, în consecință, în temeiul articolului 35 din acord;
 - (e) cetățeanul maltez și, dacă este necesar, persoana sau persoanele care îl însoțesc vor avea dreptul de a intra pe teritoriul Regatului Unit pentru tratament, în condițiile prevăzute în acord.
2. Un cetățean ceh lucrează și își are reședința obișnuită în Slovacia. În 2020, acesta depune o cerere pentru autorizarea prealabilă pentru a primi un tratament planificat specific în Regatul Unit. Cererea este acceptată și tratamentul începe înainte de sfârșitul anului 2020 și este planificat să dureze până în vara anului 2021. Se aplică aceleași condiții ca cele menționate mai sus.

Ori de câte ori este menționat Regulamentul (CE) nr. 883/2004, ar trebui să se înțeleagă faptul că dispozițiile relevante ale Regulamentului (CE) nr. 987/2009 se aplică în consecință.

3.3.2.2. Aspecte referitoare la călătorii

Persoanele supuse unui tratament planificat, care beneficiază de dispozițiile articolului 32 alineatul (1) litera (b) descrise mai sus (pacienți) au dreptul, până la încheierea tratamentului, de a intra și de a ieși din statul în care se efectuează tratamentul medical în conformitate cu articolul 14 din acord (care se referă la dreptul beneficiarilor titlului II din partea a doua a acordului de a intra și a ieși din statul-gazdă), *mutatis mutandis*.

Documentul portabil S2 existent, eliberat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004, constituie o dovadă suficientă a dreptului personal la un astfel de tratament planificat în sensul articolului 32 alineatul (1) litera (b) din acord.

În mod concret, un resortisant al Regatului Unit sau un cetățean al Uniunii care deține un document portabil S2 și documentele de călătorie necesare prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din acord are dreptul de a intra și de a ieși din statul în care se efectuează tratamentul medical în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) (și anume, fără viză).

Pacienților care beneficiază de dispozițiile articolului 32 alineatul (1) litera (b) din acord și care nu sunt nici cetățeni ai Uniunii, nici resortisanți ai Regatului Unit li se poate impune, în conformitate cu legislația aplicabilă, să dețină o viză de intrare.

În cazuri individuale, pentru a nu fi privați de dreptul lor de a primi tratamentul planificat, pacienții care beneficiază de dispozițiile articolului 32 alineatul (1) litera (b) din acord pot avea nevoie de prezența altor persoane și de îngrijire acordată de alte persoane (persoană care îi însoțește).

O **persoană care însoțește pacientul** poate fi un membru de familie sau orice altă persoană care are grijă de persoana care necesită un tratament planificat. Statele membre ale UE și Regatul Unit vor analiza modalitatea de a dovedi statutul de persoane care însoțesc pacienții și drepturile care decurg din acesta în temeiul Acordului de retragere.

Persoana care însoțește pacientul are dreptul de a intra și de a ieși din statul în care se efectuează tratamentul medical cu un document de călătorie valabil prevăzut la articolul 14 alineatul (1) din acord. Statul în care se efectuează tratamentul medical poate impune persoanei care însoțește pacientul să dețină o viză de intrare în conformitate cu legislația aplicabilă.

Ori de câte ori statul în care se efectuează tratamentul medical le impune pacienților sau persoanelor care îi însoțesc să dețină o viză de intrare, acesta trebuie să le acorde persoanelor respective toate facilitățile pentru obținerea vizelor necesare în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din acord. Aceste vize trebuie să se elibereze gratuit, în cel mai scurt termen și pe baza unei proceduri accelerate.

Pacienții sau persoanelor care îi însoțesc nu au nevoie de viză de ieșire sau de o altă formalitate echivalentă.

Articolul 32 alineatul (1) litera (b) din acord nu conferă niciun drept de ședere în sensul Directivei 2004/38/CE pacienților și persoanelor care îi însoțesc pe durata șederii lor în statul în care se efectuează tratamentul medical. Aceștia au dreptul de a rămâne pe teritoriul statului membru al UE sau al Regatului Unit atât timp cât este necesar pentru ca tratamentul să fie acordat în mod eficace pacientului. Aceste persoane nu fac obiectul articolului 18 sau 19 din acord.

În cazul în care un tratament trebuie să fie prelungit din motive medicale, documentul portabil S2 ar putea fi reînnoit sau prelungit pentru perioada respectivă. Evenimentele neprevăzute potențiale legate de tratament vor fi analizate de la caz la caz.

3.3.3. Articolul 32 alineatul (1) litera (c): Tratament neplanificat aflat în desfășurare

Articolul 32 alineatul (1) litera (c) are scopul de a asigura faptul că este protejat dreptul de a primi tratamentul necesar neplanificat pentru persoanele aflate în ședere temporară care se prelungeste după perioada de tranziție, prin intermediul cardului european de asigurări sociale de sănătate (CEASS) sau al unui certificat înlocuitor.

Noțiunea de „ședere” trebuie să fie înțeleasă astfel cum este definită la articolul 1 litera (k) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, însemnând reședință temporară [în conformitate cu articolul 31 alineatul (2) din acord]. Durata maximă a șederii nu este stabilită prin lege și depinde de împrejurările de fapt din fiecare caz. În practică, aceasta ar putea fi, de exemplu, o perioadă de vacanță sau o perioadă de studii (dacă nu este însoțită de schimbarea reședinței obișnuite). O ședere care este planificată de la început pentru o perioadă mai lungă (de exemplu, pentru studii) nu se consideră că se încheie atunci când persoana în cauză stă între timp, pentru o perioadă scurtă, în alt stat. Prin urmare, această persoană rămâne sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (c) din acord și după ce se întoarce din nou în statul de ședere, de exemplu, statul în care efectuează studii.

Această dispoziție se referă numai la persoanele care nu intră sub incidența articolului 30 din acord. În cazul în care o persoană intră sub incidența articolului 30, atunci toate normele privind coordonarea sistemelor de securitate socială, inclusiv cele referitoare la tratamentul neplanificat, se vor aplica pentru vacanțele în curs la încheierea perioadei de tranziție, precum și pentru vacanțele viitoare. Articolul 32 alineatul (1) litera (c) din acord se aplică pentru situații cum sunt următoarele:

1. Un cetățean spaniol, care își are reședința obișnuită și lucrează în Polonia, vizitează Londra în perioada sărbătorilor de iarnă la sfârșitul lunii decembrie 2020. În cazul în care persoana în cauză are un accident, aceasta:
 - (a) ar trebui să poată utiliza CEASS pe toată durata vacanței, chiar dacă accidentul are loc după încheierea perioadei de tranziție;
 - (b) ar trebui să își poată prelungi, pe baza evaluării medicale, șederea în Regatul Unit pentru a primi tratamentul necesar.
 - (c) Orice proceduri de rambursare (prin solicitarea rambursării costurilor din Regatul Unit sau Polonia sau între țările în cauză) au loc în aceleași condiții ca cele prevăzute în regulamente, chiar și după încheierea perioadei de tranziție în temeiul articolului 35 din acord.
2. Un resortisant al Regatului Unit, care își are reședința obișnuită și lucrează în Regatul Unit, efectuează un tur al Belgiei, Luxemburgului și Țărilor de Jos la sfârșitul lunii decembrie 2020. La 30 decembrie 2020, acesta se află în Luxemburg și dorește să plece în Țările de Jos la 10 ianuarie 2021; această persoană:
 - (a) beneficiază de acoperire prin CEASS pentru întreaga perioadă de ședere în Luxemburg, până când părăsește această țară pentru a pleca în Țările de Jos la 10 ianuarie;
 - (b) nu mai poate utiliza CEASS pe durata șederii sale în Țările de Jos, deoarece orice deplasare în alt stat membru al UE după încheierea perioadei de tranziție (în acest caz, în Țările de Jos) este considerată o deplasare viitoare, care nu intră sub incidența acordului.
3. Un cetățean cipriot urmează un ciclu de studii în Regatul Unit, care durează trei ani și începe în toamna anului 2020. Acesta își menține reședința obișnuită (în sensul regulamentelor) în Cipru pentru întreaga perioadă (depinde din punct de vedere financiar de părinții săi și se întoarce acasă în weekenduri și în vacanță). Această persoană poate să utilizeze CEASS în Regatul Unit pe durata ciclului de studii, chiar dacă se întoarce în Cipru în vacanță.

Ori de câte ori este menționat Regulamentul (CE) nr. 883/2004, în temeiul articolului 6 alineatul (3) din acord, dispozițiile relevante ale Regulamentului (CE) nr. 987/2009 se aplică în consecință.

3.3.4. Articolul 32 alineatul (1) litera (d): Exportul prestațiilor familiale

Această dispoziție elimină o lacună lăsată de articolul 30 al acordului pentru cazurile în care persoana care dă naștere drepturilor nu se află într-o situație transfrontalieră între un stat membru al UE și Regatul Unit, dar membrii de familie ai acestei persoane sunt într-o astfel de situație. Dispoziția se aplică, de exemplu, pentru:

1. Un resortisant al Regatului Unit care lucrează și își are reședința obișnuită în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție, în timp ce soțul/soția sa, care este inactiv/inactivă din punct de vedere economic, își are reședința obișnuită în Ungaria împreună cu copiii cuplului.
 - (a) Acest resortisant al Regatului Unit are dreptul la prestații familiale pentru copiii care își au reședința obișnuită în străinătate, atât timp cât sunt îndeplinite condițiile prevăzute în regulament și în legislația Regatului Unit cu privire la acest drept;
 - (b) Regatul Unit va exporta în continuare prestațiile familiale ca și când copiii și-ar avea reședința obișnuită pe teritoriul său, atât timp cât sunt îndeplinite condițiile prevăzute în regulamente și în legislația sa națională cu privire la acest drept;
 - (c) nu este necesar ca prestațiile familiale să fie plătite efectiv înainte de încheierea perioadei de tranziție, atât timp cât există dreptul la aceste prestații înainte de data respectivă;

- (d) în cazul în care primul copil sau încă un copil al cuplului se naște în 2025, Regatul Unit nu va avea nicio obligație în temeiul acordului de a exporta prestații familiale care aparțin acestui copil. De asemenea, copiii care devin membri de familie abia după data respectivă (deoarece persoana care dă naștere drepturilor se recăsătorește după data respectivă cu un partener care are copii care sunt „adăugați” la familia persoanei care beneficiază de acoperire) nu vor intra sub incidența normelor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004. Această dispoziție nu acoperă situațiile prevăzute la articolul 30 din acord.

O situație care intră sub incidența articolului 30 din acord ar fi următoarea:

2. Un cetățean austriac, care lucrează în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție și ai cărui copii își au reședința obișnuită în Austria, are dreptul la prestații familiale din Regatul Unit:
- (a) normele privind coordonarea în materie de securitate socială se aplică în totalitate, în temeiul articolului 30 alineatul (1) litera (a) din acord; precum și
- (b) dacă primul copil sau alt copil se naște în 2025, acesta va avea dreptul la prestații familiale conform normelor privind coordonarea în materie de securitate socială, inclusiv la exportul prestațiilor familiale pentru acești copii viitori.

În situațiile prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (d) punctele (i) și (ii) din acord, *dreptul la prestații familiale* trebuie să fie înțeles ca făcând referire la:

- dreptul la prestațiile complete plătite de statul competent a cărui legislație se aplică cu prioritate;
- dreptul la un supliment diferențial plătit de statul competent a cărui legislație se aplică, dar nu cu prioritate; precum și
- un drept suspendat la prestații atunci când prestațiile din statul competent a cărui legislație se aplică, dar nu cu prioritate sunt mai mici decât cele din statul competent primar.

Această dispoziție se va aplica în continuare, chiar dacă există modificări între competența care se aplică cu prioritatea și cea care se aplică în al doilea rând.

De exemplu:

3. Un resortisant al Regatului Unit care lucrează și își are reședința obișnuită în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție, în timp ce soțul său/soția sa care este cetățean croat și este inactiv/inactivă din punct de vedere economic își are reședința obișnuită în Croația împreună cu copiii cuplului [deoarece această situație nu este acoperită de articolul 30 alineatul (1) din acord, devine aplicabil articolul 32 alineatul (1) litera (d) din acord]:
- (a) în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, Regatul Unit deține competența principală și va plăti în continuare prestațiile pentru copiii care își au reședința obișnuită în străinătate atât timp cât sunt îndeplinite condițiile prevăzute în regulamentul și în legislația Regatului Unit;
- (b) în cazul în care, în 2024, soțul/soția care este cetățean croat începe să lucreze în Croația, în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, deoarece copiii își au reședința obișnuită în Croația, Croația este statul competent a cărui legislație se aplică cu prioritate, iar Regatul Unit este statul competent a cărui legislație se aplică în al doilea rând și va începe să plătească doar un supliment diferențial, dacă este necesar;
- (c) în cazul în care soțul/soția devine din nou inactiv/inactivă, competența va alterna în consecință între Croația și Regatul Unit;
- (d) în cazul în care soțul/soția și copiii se alătură resortisantului Regatului Unit în Regatul Unit pe baza dispozițiilor în vigoare la acel moment, aceștia nu mai intră sub incidența articolului 32 alineatul (1) litera (d) din acord; orice modificare viitoare (familia sau doar soțul/soția și copiii se întorc în Croația) va fi considerată o deplasare viitoare și nu se va menține niciun drept în temeiul acordului.
4. Un resortisant al Regatului Unit care lucrează și își are reședința obișnuită în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție, în timp ce soțul său/soția sa care este cetățean german lucrează în Germania și își are reședința obișnuită acolo împreună cu copiii cuplului:
- (a) în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, Germania deține competența principală și va plăti în continuare prestațiile pentru copiii care își au reședința obișnuită acolo atât timp cât sunt îndeplinite condițiile prevăzute în regulamentul și în legislația germană; să presupunem că Regatul Unit nu plătește, în realitate, niciun supliment diferențial, deoarece cuantumul prestațiilor din Germania este mai mare decât al celor din Regatul Unit;

- (b) în 2024, soțul/soția care este cetățean german devine inactiv/inactivă în Germania; în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, Regatul Unit este statul competent a cărui legislație se aplică cu prioritate și va începe să plătească prestațiile în totalitate.

Articolul 32 alineatul (1) litera (d) din acord se aplică, de asemenea, pentru prestațiile suplimentare sau speciale pentru orfani, coordonate prin dispozițiile articolului 69 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004. Nu este relevant dacă dreptul la prestații familiale suplimentare sau speciale pentru orfani a existat deja la încheierea perioadei de tranziție sau ulterior, cu condiția ca, în această din urmă situație, să fi existat un drept la prestații familiale „standard” la încheierea perioadei de tranziție.

3.3.5. Articolul 32 alineatul (1) litera (e): drepturi derivate în calitate de membri de familie

Articolul 32 alineatul (1) litera (e) protejează, de asemenea, orice drepturi derivate în calitate de membri de familie.

Noțiunea „membru de familie” trebuie să fie înțeleasă astfel cum este definită la articolul 1 litera (i) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004. În general, aceasta include soțul/soția și copiii minori sau aflați în întreținere care au împlinit vârsta majoratului.

Această dispoziție protejează drepturile care există la încheierea perioadei de tranziție, indiferent dacă acestea sunt exercitate sau nu.

Dispoziția se referă la situațiile prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (d) punctele (i) și (ii), fără a însemna că se aplică doar pentru membrii de familie pentru care sunt plătite prestații familiale în temeiul acestei dispoziții. Așadar, este posibil ca un soț/o soție să fie protejat/protejată prin articolul 32 alineatul (1) litera (e), chiar dacă cuplul respectiv nu are copii și nu se plătesc prestații familiale în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (d).

Factorul determinant este acela că relația de membru de familie există la încheierea perioadei de tranziție. Dispoziția nu îi vizează pe viitorii soți/viitoarele soții sau alți copii sau viitorii copii, însă toate normele prevăzute în regulamente se aplică pentru cei existenți. Exemple de situații care beneficiază de acoperire:

1. un resortisant al Regatului Unit lucrează în Regatul Unit la încheierea perioadei de tranziție; soțul său/soția sa cetățean slovac își are reședința obișnuită în Republica Slovacă și este inactiv/inactivă; soțul/soția are drepturi derivate în calitate de membru de familie pentru prestații în natură în caz de boală, în temeiul articolelor 17 și 32 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004; Regatul Unit va plăti în continuare costurile relevante;
 - în 2024, soțul/soția începe să lucreze în Slovacia și are dreptul la prestații de boală conform legislației Slovaciei, în calitate de stat competent în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - în 2025, când acesta/aceasta devine inactiv/inactivă, avându-și reședința obișnuită în Republica Slovacă, dreptul derivat din Regatul Unit se va aplica din nou și are prioritate față de orice drept independent pe care l-ar putea avea pe baza reședinței din Republica Slovacă;
2. un cetățean lituanian lucrează și își are reședința obișnuită în Lituania la încheierea perioadei de tranziție; soțul său/soția sa care este cetățean britanic își are reședința obișnuită în Regatul Unit și lucrează acolo; soțul/soția care este cetățean britanic are dreptul la prestații de boală conform legislației Regatului Unit, în calitate de stat competent în temeiul articolului 11 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - în 2026, soțul/soția devine inactiv/inactivă în Regatul Unit; dreptul derivat la prestații în natură în caz de boală din Lituania va avea prioritate față de orice drept independent pe baza reședinței din Regatul Unit;
3. Un cetățean estonian lucrează și își are reședința obișnuită în Finlanda la încheierea perioadei de tranziție; soțul său/soția sa care este cetățean britanic își are reședința obișnuită împreună cu copiii lor în Regatul Unit și lucrează acolo;
 - soțul/soția va avea dreptul independent la prestații în natură în caz de boală în Regatul Unit, iar copiii au drepturi derivate în calitate de membri de familie în Regatul Unit în temeiul articolului 32 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
 - în 2023, soțul/soția devine inactiv/inactivă și atât soțul/soția, cât și copiii vor avea drepturi derivate în calitate de membri de familie din Finlanda;
 - în 2024, se naște un copil al cuplului; acest copil nu va avea drepturi derivate în calitate de membru de familie în temeiul acordului.

3.3.6. *Articolul 32 alineatul (2): Modificări de competență*

Primul enunț din acest articol asigură faptul că persoanele care au fost supuse legislației unui stat membru sau a Regatului Unit înainte de încheierea perioadei de tranziție și care, pe baza normelor prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (a) din acord, încep să primească o prestație de asigurări sociale înainte sau după încheierea perioadei de tranziție vor fi supuse în continuare dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 883/2004 cu privire la prestațiile de boală. Acest lucru înseamnă că, în urma primirii unei prestații în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a), înainte sau după încheierea perioadei de tranziție, competența în materie de boală se poate schimba, însă normele relevante în materie de boală vor fi aplicate în consecință de către acel stat membru competent pentru persoanele în cauză.

Bazându-se pe o logică similară, al doilea enunț din acest articol asigură faptul că normele referitoare la prestațiile familiale prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 se vor aplica în continuare și în cazul în care acestea sunt relevante pentru o persoană aflată într-una dintre situațiile descrise mai sus.

O situație care intră sub incidența articolului 32 alineatul (2) ar putea fi ilustrată prin următorul exemplu:

- un resortisant inactiv al Danemarcei care își are reședința în Danemarca începe să primească pensie din Regatul Unit, unde a lucrat anterior. Regatul Unit devine competent pentru prestațiile sale de boală. Dacă acesta are dreptul la prestații familiale, condițiile prevăzute în legislația Regatului Unit se vor aplica în ceea ce privește prestațiile familiale pentru membrii familiei sale care locuiesc împreună cu acesta în Danemarca.

A se vedea, de asemenea, explicații suplimentare cu privire la acest articol din secțiunea 3.3.1 de mai sus, deoarece această dispoziție se aplică în coroborare cu articolul 32 alineatul (1) din acord.

3.4. **Articolul 33: Resortisanții Islandei, Principatului Liechtenstein, Regatului Norvegiei și Elveției**

Conform articolului 33, titlul III din partea a doua a acordului se aplică nu numai resortisanților Regatului Unit și cetățenilor Uniunii, ci și cetățenilor Islandei, Liechtensteinului, Norvegiei și Elveției, în următoarele două condiții cumulative:

- Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția trebuie să fi încheiat și să aplice acorduri corespunzătoare cu Regatul Unit care se aplică cetățenilor Uniunii; și
- Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția trebuie să fi încheiat și să aplice acorduri corespunzătoare cu Uniunea care se aplică resortisanților Regatului Unit.

Dacă aceste acorduri intră în vigoare, Comitetul mixt este împuternicit să adopte o decizie prin care stabilește data de la care se va aplica acest articol.

Această dispoziție are scopul de a proteja drepturile cetățenilor Islandei, Liechtensteinului, Norvegiei și Elveției astfel cum se prevede la titlul III din acord ca și cum acești resortisanți ar fi cetățeni ai unor state membre ale UE, în situațiile în care există o situație triangulară (de exemplu, un stat membru al UE, Regatul Unit și, după caz, Islanda, Liechtenstein, Norvegia sau Elveția). În aceeași notă, ar trebui să fie protejate drepturile resortisanților Regatului Unit și ale cetățenilor Uniunii în acest tip de situații triangulare.

Soluția pentru situația triangulară este deosebit de relevantă pentru aplicarea principiului cumulării, astfel cum se prevede la articolul 32 alineatul (1) litera (a) din acord.

De exemplu, un cetățean norvegian care:

- a lucrat în Norvegia în perioada 2005-2007;
- a lucrat în Franța în perioada 2007-2018;
- a lucrat în Regatul Unit în perioada 2018-2020;
- în 2021 solicită prestații pe baza perioadelor sale anterioare de asigurare,

ar intra sub incidența articolului 33 din acord (dacă sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea aceluși articol) și, astfel, ar fi asimilat unui cetățean al Uniunii sau unui resortisant al Regatului Unit care intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) din acord.

De exemplu, un cetățean islandez care:

- a lucrat în cea mai mare parte a vieții sale în Regatul Unit;
- a lucrat o perioadă scurtă în Franța;

- se întoarce în Islanda înainte de încheierea perioadei de tranziție, atunci când se apropie de vârsta de pensionare, și rămâne inactiv; și
- atunci când ajunge la vârsta de pensionare (înainte sau după încheierea perioadei de tranziție), solicită prestații pentru limită de vârstă,

Regatul Unit ar cumula perioadele anterioare și i-ar acorda pensie în Regatul Unit. După ce primește pensia din Regatul Unit, persoana în cauză are dreptul de a primi pensia din Regatul Unit fără nicio reducere [în conformitate cu dispozițiile relevante corespunzătoare logicii articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004] în Islanda sau în orice alt stat membru al UE sau stat din SEE în care aceasta și-ar putea avea reședința obișnuită.

3.5. **Articolul 34 – Cooperarea administrativă**

Pentru a asigura punerea în aplicare a acordului în bune condiții, Regatul Unit poate să participe, în calitate de observator, la reuniunile Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și la reuniunile organismelor atașate acestora, menționate la articolele 73 și 74 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004; și anume, Comisia tehnică pentru prelucrarea datelor și Comisia de audit.

Ori de câte ori punctele de pe ordinea de zi care au legătură cu titlul III din partea a doua a acordului se referă la Regatul Unit, președintele Comisiei Administrative, al Comisiei tehnice pentru prelucrarea datelor și, respectiv, al Comisiei de audit vor invita Regatul Unit, care va participa cu rol consultativ.

Regatul Unit va participa în continuare la sistemul de Schimb electronic de informații privind securitatea socială (EESSI) pentru a procesa cazurile prevăzute în acord și va suporta costurile aferente.

Atât statele membre ale UE, cât și Regatul Unit s-au angajat să reducă sarcina administrativă în ceea ce privește punerea în aplicare a acordului. Prin urmare, documentele portabile eliberate înainte de încheierea perioadei de tranziție nu vor deveni nule în mod automat.

Principiul de bază este ca aceste documente să aibă doar un caracter declarativ. Acestea nu creează, în sine, drepturi pentru persoanele în cauză. Drepturile, la rândul lor, sunt create prin acord.

Ar trebui să se facă o distincție între:

1. *Documentele care fac trimitere la situații care intră sub incidența normelor privind coordonarea menționate în acord* (de exemplu, un document portabil A1 care expiră în 2021 pentru o persoană care prestează muncă în mod simultan în Regatul Unit și în Franța, un document portabil S1 pentru un pensionar din Regatul Unit care își are reședința obișnuită în Spania)
 - Aceste documente portabile reflectă drepturi care există în continuare, dar cu un temei juridic diferit.
 - Pentru a evita sarcina administrativă nejustificată, documentele rămân valabile pentru întreaga perioadă de valabilitate (atât timp cât acestea nu sunt retrase); vor fi eliberate în temeiul acordului noi documente portabile, după ce expiră cele anterioare, dacă sunt îndeplinite condițiile pentru eliberarea acestora.
2. *Documentele eliberate înainte de încheierea perioadei de tranziție care fac trimitere la situații care nu mai intră sub incidența acordului* (de exemplu, CEASS pentru persoanele aflate într-o situație pur internă la încheierea perioadei de tranziție, document portabil A1 pentru lucrători detașați care prestează servicii)
 - Aceste documente reflectă drepturi care nu mai există; acestea nu pot produce efecte juridice după încheierea perioadei de tranziție, chiar dacă nu sunt retrase de către instituția emitentă.

Orice îndoieli privind valabilitatea unui document vor fi clarificate prin procedurile stabilite în Decizia nr. A1 din 12 iunie 2009 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială în ceea ce privește stabilirea unei proceduri de dialog și conciliere privind valabilitatea documentelor, determinarea legislației aplicabile și acordarea de prestații în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

3.6. **Articolul 35: Rambursare, recuperare și compensare**

Această dispoziție are scopul de a asigura faptul că normele privind rambursarea, recuperarea și compensarea prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și în Regulamentul (CE) nr. 987/2009 se aplică în continuare, chiar dacă normele complete privind coordonarea nu se mai aplică pentru o anumită persoană.

Această dispoziție se aplică în legătură cu evenimente legate de persoane care nu intră sub incidența articolului 30 din acord, care au avut loc înainte de încheierea perioadei de tranziție. De asemenea, dispoziția acoperă evenimente care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție, dar care privesc persoane care, în momentul producerii evenimentului, intrau sub incidența articolului 30 sau a articolului 32 din acord.

Dispoziția se aplică, în special, pentru trei categorii de evenimente:

- (a) evenimente care au avut loc înainte de încheierea perioadei de tranziție și privesc persoane care nu intră sub incidența articolului 30 din acord. De exemplu:
 1. Un cetățean polonez, care nu a fost supus niciodată legislației Regatului Unit înainte de încheierea perioadei de tranziție, merge în vacanță în noiembrie 2019. Acesta primește prestații în natură în caz de boală în Regatul Unit pe baza CEASS și se întoarce acasă înainte de încheierea perioadei de tranziție:
 - (a) acesta poate să solicite rambursarea (dacă este cazul) pentru prestațiile în natură în caz de boală din Polonia chiar și după această dată;
 - (b) dacă rambursarea este solicitată în Regatul Unit, dar procedura nu este finalizată înainte de încheierea perioadei de tranziție, rambursarea va fi prelucrată, totuși, în conformitate cu normele relevante privind coordonarea.
- (b) evenimente care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție și privesc persoane care, în momentul producerii evenimentului, intrau sub incidența articolului 32 din acord. De exemplu:
 2. Un resortisant al Regatului Unit a lucrat în Regatul Unit și în Suedia înainte de încheierea perioadei de tranziție, fiind supus legislației Regatului Unit. Acesta încetează orice activitate în Suedia înainte de acea dată. El nu intră sub incidența articolului 30 din acord, dar, după încheierea perioadei de tranziție, se descoperă că, de fapt, ar fi trebuit să fie supus legislației suedeze. Dispozițiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 referitoare la procedura de conciliere în cadrul Comisiei Administrative (în cazul în care Suedia și Regatul Unit nu ajung la un acord cu privire la competență) cu privire la rambursare, recuperare și compensare se aplică chiar și după încheierea perioadei de tranziție.
 3. Un cetățean polonez care își are reședința obișnuită în Polonia, cu perioade anterioare în Regatul Unit, se pensionează după încheierea perioadei de tranziție. Deoarece Regatul Unit devine competent pentru prestațiile de boală în temeiul articolului 32 alineatul (2) din acord, procedurile de rambursare între Regatul Unit și Polonia se vor aplica în consecință;
 4. Un cetățean francez își are reședința obișnuită în Franța și lucrează în Regatul Unit ca lucrător frontalier. Înainte de încheierea perioadei de tranziție, acesta devine șomer și începe să primească indemnizație de șomaj din Franța. Procedurile corespunzătoare pentru rambursarea indemnizației de șomaj se vor aplica în continuare între Franța și Regatul Unit chiar și după încheierea perioadei de tranziție;
 5. Același lucru este valabil pentru persoanele care utilizează documentul portabil S2, încep un tratament planificat înainte de încheierea perioadei de tranziție care se termină după încheierea perioadei de tranziție, în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (b) din acord, pentru tratamentul respectiv.
- (c) evenimente care au avut loc după încheierea perioadei de tranziție și privesc persoane care, în momentul producerii evenimentului, intrau sub incidența articolului 30 din acord. De exemplu:
 6. Un cetățean belgian, care își are reședința obișnuită în Regatul Unit și lucrează în Belgia la încheierea perioadei de tranziție, intră sub incidența articolului 30 alineatul (1) litera (c). După cinci ani, acesta își mută reședința în Belgia. Prin urmare, acesta nu mai intră sub incidența articolului 30 și nici a articolului 32 din acord, deoarece nu are perioade anterioare în Regatul Unit:
 - (a) Belgia va rambursa în continuare Regatului Unit toate cheltuielile legate de prestațiile în natură în caz de boală efectuate în perioada de ședere acolo;
 - (b) Regatul Unit va aplica în continuare procedura de recuperare pentru sumele care sunt datorate de persoana în cauză în Belgia.

Deși în majoritatea situațiilor persoanele în cauză ar putea avea perioade anterioare și intră sub incidența articolului 32 din acord, acest lucru nu este necesar pentru aplicarea acestei dispoziții.

Dispoziția se referă la „evenimente” care au avut loc într-un interval de timp specific. Acesta este un termen amplu, care include, de exemplu, prestațiile în natură acordate, prestațiile în numerar plătite, contribuțiile plătite, dar și contribuțiile care au devenit exigibile chiar înainte de încheierea perioadei de tranziție sau înainte de încheierea aplicării regulamentelor în cazurile menționate la articolele 30 și 32 din acord.

Pe baza acestei dispoziții, toate procedurile legate de Comisia de audit se vor aplica în continuare, inclusiv rambursarea pe baza unor sume fixe.

3.7. **Articolul 36 – Evoluția dreptului și adaptări ale actelor Uniunii**

Acordul asigură aplicarea Regulamentelor (CE) nr. 883/2004 și (CE) nr. 987/2009, modificate sau înlocuite prin regulamentele adoptate după încheierea perioadei de tranziție și enumerate în anexa I la acord.

Articolul 36 din acord stabilește un mecanism de actualizare cu privire la modificările aduse acestor regulamente la nivelul Uniunii Europene după încheierea perioadei de tranziție.

În general, actualizarea este efectuată automat de către Comitetul mixt. La articolul 36 alineatul (2) literele (a)-(c) din acord sunt prezentate excepții limitate. Acestea se referă la următoarele situații:

1. adăugarea unei noi ramuri de securitate socială sau eliminarea uneia existente la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
2. transformarea unei prestații în numerar într-o prestație care nu poate fi exportată, în cazul în care acea prestație în numerar putea fi exportată conform regulamentului respectiv sau transformarea unei prestații în numerar într-o prestație care poate fi exportată, în cazul în care acea prestație în numerar nu putea fi exportată; de exemplu:
 - modificarea regulamentului respectiv astfel încât prestațiile speciale în numerar de tip necontributiv să poată fi exportate;
 - modificarea regulamentului respectiv astfel încât prestațiile familiale să nu mai poată fi exportate;
3. transformarea unei prestații în numerar într-o prestație care poate fi exportată pentru o perioadă de timp nelimitată, în cazul în care acea prestație în numerar putea fi exportată pentru o perioadă de timp limitată, sau viceversa. De exemplu, decizia că indemnizația de șomaj trebuie să fie exportată pentru o perioadă de timp nelimitată.

Atunci când astfel de modificări sunt decise la nivelul UE, Comitetul mixt va evalua aceste modificări și amploarea acestora. Atât Regatul Unit, cât și statele membre ale UE s-au angajat ferm să asigure buna funcționare neîntreruptă a normelor privind coordonarea sistemelor de securitate socială pentru persoanele care intră sub incidența acordului.

De asemenea, în acest context, Comitetul mixt va analiza cu bună-credință necesitatea de a asigura o acoperire eficace pentru persoanele în cauză, în special atunci când modificările caracterului exportabil al unei prestații sunt determinate de o modificare a stabilirii statului competent, indiferent dacă acesta este un stat membru al UE sau Regatul Unit.

4. TITLUL IV – ALTE DISPOZIȚII

4.1. **Articolul 37 – Publicitate**

Această dispoziție este redactată după modelul articolului 34 din Directiva 2004/38/CE.

Dispoziția impune o obligație statelor membre ale UE și Regatului Unit. Aceasta nu impune nicio obligație altor părți, cum ar fi angajatorii, Comisia Europeană sau Comitetul mixt.

4.2. **Articolul 38 – Dispoziții mai favorabile**

4.2.1. *Efectele aplicării tratamentului mai favorabil*

Fiecare stat trebuie să decidă dacă va adopta acte cu putere de lege sau acte administrative naționale care să fie mai favorabile pentru beneficiarii acordului decât dispozițiile acordului.

4.2.2. *Tratamentul mai favorabil și coordonarea sistemelor de securitate socială*

Articolul 38 alineatul (1) prevede că partea a doua a acordului nu aduce atingere actelor cu putere de lege sau actelor administrative care ar fi mai favorabile persoanelor în cauză. Această dispoziție nu se aplică titlului III privind coordonarea sistemelor de securitate socială în alt mod decât cel permis prin Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și din Regulamentul (CE) nr. 987/2009, având în vedere caracterul specific al acestor norme prin care persoanele sunt supuse doar regimului de securitate socială al unui stat membru al UE, pentru a împiedica orice complicații ce ar putea rezulta din suprapunerea dispozițiilor aplicabile.

Articolul 38 alineatul (2) recunoaște faptul că dispozițiile din partea a doua a acordului privind interzicerea discriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate (articolul 12 și dreptul la egalitate de tratament [articolul 23 alineatul (1)]) nu vor aduce atingere dispozițiilor privind zona comună de călătorie dintre Regatul Unit și Irlanda (menționate la articolul 3 din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord la acord) în ceea ce privește tratamentul mai favorabil care poate rezulta din aceste dispoziții pentru persoanele în cauză.

4.3. **Articolul 39 – Protecția pe tot parcursul vieții**

4.3.1. *Protecția pe tot parcursul vieții și interacțiunea acesteia cu diferite titluri*

Articolul 39 prevede o garanție importantă că drepturile prevăzute în acord nu au o „*dată de expirare*”.

Beneficiarii noului statut de rezident prevăzut la titlul II din partea a doua a acordului își vor păstra statutul de rezident – și toate drepturile conexe – atât timp cât îndeplinesc condițiile prevăzute la titlul II pentru dreptul de ședere (în măsura în care sunt prevăzute condiții).

Beneficiarii drepturilor prevăzute la titlul III din partea a doua a acordului își vor păstra drepturile atât timp cât îndeplinesc condițiile impuse la titlul III.

Articolul 39 clarifică faptul că drepturile care rezultă din diferite titluri pot fi fără legătură între ele – drepturile prevăzute la titlul III nu sunt neapărat pierdute atunci când, de exemplu, se pierde statutul de rezident prevăzut la titlul II.

De asemenea, ar trebui subliniat faptul că unele dispoziții din partea a doua a acordului nu impun ca beneficiarii lor să îndeplinească în continuare orice condiții – de exemplu, o decizie de recunoaștere adoptată conform titlului II capitolul 3 din partea a doua a acordului înainte de încheierea perioadei de tranziție rămâne valabilă.

4.4. **Linkuri utile**

Versiunile consolidate ale instrumentelor legislative ale dreptului Uniunii pot fi descărcate în limba română de pe site-ul EUR-LEX al Comisiei.

Tratatul privind Uniunea Europeană:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0013:0045:RO:PDF>

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=RO>

Directiva 2004/38/CE:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1523871765223&uri=CELEX%3A02004L0038-20110616>

Regulamentul (UE) nr. 492/2011:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1523864845084&uri=CELEX:02011R0492-20160512>

Regulamentul (CE) nr. 883/2004:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1579691198448&uri=CELEX%3A02004R0883-20190731>

Regulamentul (CE) nr. 987/2009:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1579691236860&uri=CELEX%3A02009R0987-20180101>

Comunicări selectate ale Comisiei

Free movement of workers – achieving the full benefits and potential (Liberă circulație a lucrătorilor – obținerea tuturor beneficiilor și a întregului potențial) [COM(2002) 694 final]

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1525420348454&uri=CELEX:52002DC0694>

Orientări pentru o mai bună transpunere și aplicare a Directivei 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora [COM(2009) 313 final]

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1525421270630&uri=CELEX%3A52009DC0313>

Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore [COM(2010) 373 final]

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1525420568284&uri=CELEX%3A52010DC0373>

Liberă circulație a cetățenilor Uniunii Europene și a familiilor acestora: cinci acțiuni pentru a produce rezultate notabile [COM(2013) 837 final]

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1525420823976&uri=CELEX%3A52013DC0837>